

Catalina Rosa Terrasa Crepi (1 de 2)
Cap d'Àrea Urbanisme
Data Signatura: 04/08/2022
HASH: 269b784bcb97510e384b314d321774a3

José Manuel Barrero García (2 de 2)
Alcalde
Data Signatura: 28/07/2022
HASH: 4272aade9c1a1020eece0d735d7dfb8

REVISIÓ DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES DE PLANEJAMENT D'ANDRATX

MEMÒRIA INFORMATIVA
TEXT REFÓS

ESMENA DE DEFICIÈNCIES A L'ACORD DE 30
DE JULIOL DE 2021 DE LA COMISSIÓ
INSULAR D'ORDENACIÓ DEL TERRITORI I
URBANISME DEL CONSELL DE MALLORCA

AJUNTAMENT D'ANDRATX

Codi Validació: 7Y CSCXZNSEHX26ZDF3PKLZZ | Verificació: <https://andrax.sedelectronica.es/DocumentSignatElectronicament> des de la plataforma esPublico Gestiona | Pàgina 1 de 40

REVISIÓ DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES DE PLANEJAMENT D'ANDRATX

ÍNDEX

MEMÒRIA INFORMATIVA

1.1. Informació del territori

1.1.1. El municipi

1.1.2. Medi físic i natural: Geogràfic, geològic, hidrològic, clima, usos del sòl, vegetació i fauna, riscos

1.1.3. Paisatge i usos del sòl

1.2. Informació econòmica i demogràfica

1.2 1. Estudi i prognosi demogràfica

1.2.2. Habitatge

1.2.3. Activitat econòmica

1.3. Infraestructures i equipaments

1.3.1. Xarxa de comunicacions

1.3.2. Xarxes d'infraestructures: Energia, Aigua potable, Sanejament

1.3.3. Xarxa d'equipaments: Escolar, Sanitari, Assistencial, Social, Cultural, Esportiu

1.3.4. Xarxa d'espais lliures

1.4. Elements i edificis de patrimoni històric

1.5. Planejamento municipal vigente

1.5.1. Classificació del sòl

1.5.2. Qualificació i categories del sòl

1.5.3. Modificaciones

1.6. Bibliografia i fonts

MEMÒRIA INFORMATIVA

1. MEMÒRIA INFORMATIVA

Les vigents Normes Subsidiàries (NS) del terme municipal d'Andratx foren aprovades definitivament per acord de la Comissió Insular d'Ordenació del Territori, Urbanisme i Patrimoni Històric (CIOTUPH), en sessió celebrada dia 26 d'abril de 2007. Però aquesta aprovació va ser de forma parcial i només en allò referent als àmbits físics relatius al sòl classificat com a urbà i apte per urbanitzar, quedant exclòs expressament el sòl classificat com a rústic.

La documentació que ara es redacta per a la seva tramitació és la referent al sòl rústic, per tal que es pugui aprovar i completar així l'ordenació de la totalitat del municipi. A més de l'anterior, s'introdueixen les modificacions necessàries per adaptar la totalitat de les NS a les determinacions del Pla Territorial de Mallorca i als demés instruments d'ordenació territorial i urbanística que resultin d'aplicació, així com altres modificacions puntuals que es consideren necessàries per tal de millorar en el possible les NS.

Pel que s'ha expressat abans, la memòria informativa es referirà en especial i quasi únicament a l'àmbit del sòl rústic, atès que l'aprovació del sòl urbà i del sòl apte per urbanitzar és de recent aprovació.

1.1. INFORMACIÓ DEL TERRITORI

1.1.1. EL MUNICIPI

El municipi d'Andratx, amb una extensió de 8.135 Hectàrees, es a dir, 81,35 km², està situat en el sud-oest de l'illa de Mallorca, als darrers contraforts de la Serra de Tramuntana, comarca a la qual pertany en la seva totalitat, i dista 30 km de la capital Palma. De la superfície total del terme, 7.859 Ha pertanyen a l'Illa de Mallorca, 273 Ha a l'Illa de Sa Dragonera, 2,43 Ha l'illot d'Es Pantaleu i la resta a altres illots molt més petits. Limita a l'est amb Calvià, al nord-est amb Estellencs i al nord, oest i sud amb el mar Mediterrani.

LOCALITZACIÓ DEL TERME MUNICIPAL D'ANDRATX A L'ILLA DE MALLORCA

El seu relleu forma tres valls orientades de NE a SW. La vila es troba al fons de la vall principal, a la confluència de coma Freda i de coma Calenta. La part nord del municipi es muntanyosa i agrest, i està pràcticament despoblada. El punt més elevat, a 927 m, es la Moleta de s'Esclop o "sa Madona", com es diu popularment degut a la seva particular forma similar a una dona tombada amb les mans al pit.

Comprèn una zona litoral que és rectilínia, alta i esquerpa a la part occidental, i que presenta accidents importants, com són el port, la platja de Sant Elm, amb l'illot del Pantaleu i l'illa de sa Dragonera, i la de Camp de Mar, a la part oriental i meridional, encara que dominin, així mateix, els penya-segats. A la part muntanyosa, predomina el pinar i la garriga.

El municipi consta de 6 nuclis de població: Andratx, Port d'Andratx, sa Coma, s'Arracó, Sant Elm i Camp de Mar, tots ells ubicats en una sèrie de valls de la part meridional del municipi. Andratx es també un dels municipis de Mallorca amb més percentatge de residents estrangers, aproximadament una quarta part de la població.

Hi destaquen les possessions de Son Fortuny, de s'Alqueria, de Son Mas, de Son Castell, de sa Font i de Son Orlandis. L'etimologia del nom del poble és incerta: pot venir del nom propi celta Andraqius; però sembla més probable que vengui de l'àrab indiraq, que significa "trencadura", "esqueix", tot referint-se al paratge trencat o escabrós on s'havia format el nucli de població.

En front de la costa del municipi s'hi troba l'illot de la Dragonera, declarat Parc Natural de sa Dragonera en 1995 al qual s'hi pot accedir per via marítima des del Port d'Andratx.

Segons les dades de població de l'any 2008, amb 11.348 habitants, el municipi d'Andratx tenia una densitat de 139,5 habitants/km², xifra molt baixa en relació a la mitjana de Mallorca (224,9 habitants/km²) i la del conjunt de les Illes Balears (214,9 habitants/km²).

Com a molts indrets de L'Illa, la prehistòria i els primers períodes històrics del municipi són, per manca d'informació, quasi totalment desconeguts. Els vuit jaciments arqueològics catalogats, entre els quals destaquen els de Son Fortuny i de Binioarella, proven que la zona fou ocupada per l'home des de la prehistòria. La necròpoli talaiòtica i romana de cova de Son Bosc, únic jaciment excavat, proporciona algunes dades sobre l'època romana. Tampoc la islàmica ha estat gaire estudiada. Se sap que les terres d'aquest terme feien part del juz' (divisió administrativa islàmica) d'Ahwaz al-Madina, la regió occidental del qual, després de la conquesta catalana, correspongué en el repartiment al bisbe de Barcelona, Berenguer de Palou.

El nucli primitiu de la vila és format pel Pantaleu i es pont d'Amunt, des d'on la vila s'estengué cap al sud. Constituïa el centre del Paratge, territori que quedava sota dues jurisdiccions, la reial i l'episcopal.

A partir del sXV, les incursions dels pirates nord africans començaren a sovintejar, i això féu que es construïssin les torres de defensa. S'establí, doncs, tot un sistema de vigilància marítima al llarg del litoral. Els atacs principals es produïren el 1551, 1553 i 1555. Fins al sXVII, fou una petita vila d'agricultors que s'havien de defensar dels atacs exteriors. A partir d'aleshores, començà a considerar-se la pesca com a recurs econòmic. Els pescadors estaven concentrats al port de la Palomera, des d'on exportaven peix fresc o salat, i també llenya. Alternaven així la pesca amb el treball de llenyaters. La població continuà creixent i fou necessari ampliar l'església parroquial existent. El 1644, els jurats de la vila acordaren restaurar-la i engrandir-la, però no fou fins a principis del sXVIII que es començà l'església actual. És en aquest mateix segle que neix la vila moderna, a causa del desenvolupament de la marina local, a la concentració de poders en una sola jurisdicció i a la parcel·lació dels predis. La vida econòmica es fonamentava en la pesca, la caça, l'oli i la fusta. L'increment de la població rep una altra empenta a la segona meitat del sXIX, en què el comerç d'ultramar, al qual s'aboquen els andritxols, fou motiu de prosperitat. A partir del 1850, s'inicià un fort corrent migratori, originat sobretot pels pescadors, que anaven a Cuba principalment. Al Port, hi havia una fàbrica de sabó que exportava a l'exterior, especialment a Cuba. El moviment migratori es reflectí tant en l'increment dels ingressos com en el bagatge cultural que ens resta glosat. A les acaballes de la primera meitat del sXIX, també s'emigrava a Algèria, i més tard a França. Però amb la pèrdua de Cuba, a finals d'aquest mateix segle, s'originà un fort descens demogràfic, que es prolongà fins al segle actual. El creixement de la vila està lligat a la història del temple parroquial, situat a la part antiga: el 1236, Ferrer de Pallarès (paborde de

Tarragona), rebé del papa Gregori IX l'encàrrec d'organitzar les parròquies de Mallorca, entre elles la de Santa Maria d'Andratx. Durant els sXIII y XIV, el temple parroquial constava d'una sola dependència, sense sagristia ni campanar; tenia, això sí, un campanaret de paret amb una esquella per campana. La casa rectoral estava separada, i entre l'església i aquesta hi havia una placeta amb bancs de pedra, on es reunia el Consell. Aquestes construccions subsistiren fins a mitjan sXV, en què es va construir una torre de defensa, separada de l'edifici, i on avui es troba la sagristia.

Seguidament, es va ampliar l'església, i el 1594 tenia distintes capelles. El 1644, els jurats de la vila acordaren restaurar-la i engrandir-la. Però no fou fins al sXVIII que es començà l'església actual, conclosa el 1773, encara que faltés per acabar el campanar, el cor i altres dependències auxiliars. D'altra banda, destaca un sistema de torres de defensa, imposat per la freqüència dels atacs sarraïns: Sant Elm (1302), fortí del port d'Andratx (1344), torres del cap de Llebeig de sa Dragonera i de na Rabassada o cala en Basset (1581), sa torre Nova de s'Evangèlica (1617), torre des cap Andritxol (1580). Quant a les torres de defensa particulars, podem esmentar les de Son Fortuny, Son Mas, Son Esteve, Son Jofre, Son Orlandis i Son na Gaiana, totes construïdes en el sXVI. A l'extrem occidental del terme, i a uns 250m d'altitud sobre el nivell del mar, es troba l'edifici de la Trapa. Són representatius vestigis històrics els antics molins de vent sobre el turó de la Planeta, així com l'ermita de Son Orlandis. El carrer Major traça la divisió del poble vell i del nou, de caire neoclàssic, amb carrers lineals, quadriculats i amb la plaça del Peix com a centre. Les fites divisòries són la plaça de Sant Pere i la de l'Abeurador, on hi ha una creu refeta que representa una victòria sobre els musulmans. Seguidament, destaca un monument al pare Pasqual, lul·lista i abat de La Real.

A partir de la dècada del 60, amb l'afluència massiva de turistes europeus, hi arribaren nombrosos treballadors peninsulars, majoritàriament de Jaén. Aquests, s'instal·laren sobretot al Pantaleu, al pont d'Amunt, Son Maó, Son Jofre, Son Toni Petit, es Cós, i al llogaret de sa coma Calenta. Aquest fet ha modificat el tarannà de la vila i ha provocat un notable augment de la població.

1.1.2. MEDI FÍSIC I NATURAL

1.1.2.1. EL SUBSTRAT GEOLÒGIC I LES FORMES DEL RELLEU

S'ha dit abans que la totalitat del terme d'Andratx forma part d'una de les dues grans regions plegades de Mallorca, la Serra de Tramuntana, per la qual cosa participa de la seva geologia i morfologia.

Els materials geològics de la Serra de Tramuntana abasten un període que va des del final del paleozoic (carbonífer) fins el miocè inferior, és a dir dels 240 als 15 milions d'anys. Es tracta bàsicament de roques sedimentàries, predominantment calcàries del juràssic (era Secundària), que són les que confereixen el color grisós característics dels cims i penyasegats de la Serra.

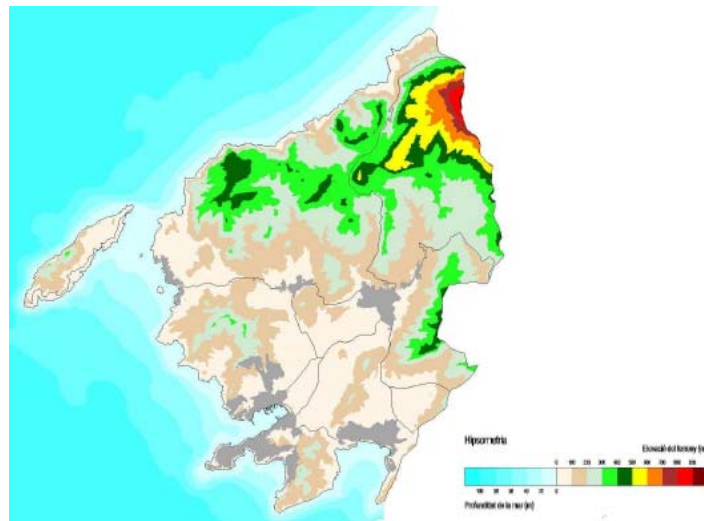
Els dipòsits litològics, sedimentats majoritàriament en el fons d'antigues conques marines, es veieren afectats fa uns 15 milions d'anys per l'anomenada orogènia alpina, conseqüència de la col·lisió entre les plaques tectòniques africana i euroasiàtica, que provocà el plegament de grans masses de roques sedimentàries, aixecades des dels fons marins, i que es formaren com a serralades al voltant de la mar Mediterrània: Alps, Bètiques, Pirineus i la mateixa Serra de Tramuntana.

D'aquesta forma, les roques que avui constitueixen majoritàriament la muntanya mallorquina sofriren un procés de compressió que responia a pressions en direcció nord-oest, i que són la causa dels successius plegaments i cavalcaments actuals, alineats en direcció sudoest-nord-est, i apinyats cap al nord-oest. En conseqüència, la vessant septentrional de la serralada presenta un relleu enèrgic que correspon a grans trets als fronts d'encavalcament, mentre que el vessant meridional

és més suau, en adaptar-se a la inclinació general cap al sud-est que presenten els materials rocallosos.

ALTURES SOBRE EL NIVELL DEL MAR

D'altra banda, una característica molt pròpia de la Serra és l'alternança dels grans penyasegats amb valls i vessants de pendent molt menor, fet que respon a diferències en la litologia: els penyasegats els formen calcàries dures, mentre que en la seva base afloren materials molt més tous (argiles o calcarenites), pròpies de les vessants i els fons de valls.

Aquesta alternança entre materials durs i materials argilosos és important perquè explica les surgències d'aigua al llarg de la comarca. Aquesta disposició generalitzada en direcció nord-est-sud-oest es veu truncada per talls perpendiculars provocades per falles produïdes durant el mateix període orogènic o bé com a conseqüència de la distensió que es va produir un cop finalitzada la fase orogènica. És així com apareixen les valls de Valldemossa, Puigpunyent o Sóller, mentre que en altres llocs

aquestes línies de fractura seran els punts sobre els que es formaran grans canons i barrancs per efecte de l'erosió de les roques calcàries.

Sobre la base dels materials calcaris aixecats es varen succeir els processos propis dels anomenats agents geomorfològics, que actuen sobre les roques emergides provocant la seva fragmentació, transport i posterior sedimentació, tot conformant un procés evolutiu que és el que ha anat modelant el paisatge d'avui. En la Serra de Tramuntana s'han d'assenyalar quatre tipus de modelat del relleu: el modelat fluviotorrencial, que s'associa a torrents i barrancs; el modelat de vessants, en forma de penya-segats i vessants; el modelat litoral, propi de la zona costanera i que presenta les morfologies dels penya-segats litorals i les cales; i el modelat càrstic, fruit de l'acció química de l'aigua en dissoldre la roca calcària, i que de fet és el més característic de la muntanya mallorquina.

El modelat fluviotorrencial està ben representat en la Serra per l'extensa xarxa de torrents existent. La xarxa de canals del sistema fluviotorrencial de la Serra aprofita, en termes generals, les zones de materials tous que es troben en la base dels massissos calcaris per crear amples valls longitudinals a través dels quals s'organitza la xarxa de torrents. Encara així, és freqüent trobar en les zones de capçalera torrents encaixats dins els paquets calcaris, aprofitant debilitats o fractures estructurals, creant profunds talls en la roca que es transformen en canons càrstics de formes espectaculars.

Els torrents de la Serra de Tramuntana s'orienten principalment de manera longitudinal, seguint el sentit de la seva estructura geològica, encara que sovint ho fan també en forma de curts trams transversals que excaven barrancs i petits canons (els estrets), com els de la vall de Ternelles, el pla de Cúber o la connexió de la vall d'Orient amb el pla central de Mallorca a través de Es Freu i de Coanegra, així com l'emblemàtic estret de Valldemossa. La vessant litoral de la Serra, en canvi, està constituïda més aviat per torrents de recorregut curt i pendents notables, que en ocasions davallen directament des de la mateixa línia de cims.

El modelat dels vessants engloba un ample conjunt de processos i formes com a resultat de l'acció dels mecanismes de meteorització: des de la caiguda de blocs rocosos fins a la lenta desmembració dels vessants en forma de petites graves. Els agents implicats –bàsicament l'aigua i la gravetat– determinen, per exemple, l'aparició de les rossegures.

En tercer lloc, el litoral apareix com un entorn molt dinàmic en el que el modelat es produeix a través de processos mecànics (l'abrasió produïda per l'acció de les onades), i processos bioerosius produïts per organismes propis d'aquests ambients. Tanmateix, és el modelat càrstic el que té un més gran interès geomorfològic en la Serra de Tramuntana, un tipus d'erosió propi de les roques carbonatades, atacades químicament per l'aigua amb contingut de diòxid de carboni, i que dóna lloc a una gran varietat de morfologies, tant en la seva part superficial (exocarst) com a l'interior, en forma de galeries subterrànies, coves i avencs.

L'exocarst es manifesta amb morfologies externes com les dolines o els camps de lapiaz – localment conegut amb el nom de rellar o esquetjar, paraules que apareixen repetidament en la toponímia de la Serra–, però també canons càrstics com el del torrent de Pareis, a Escorca. Els rellers més espectaculars són potser els de ses Monges i els de es Pixarells, en la zona de Lluc. Per altra banda, hi ha la presència de depressions tancades i que adquireixen forma de depressions circulars o allargades. Després, destaquen per la seva abundància les cavitats subterrànies amb una exagerada component vertical (els avencs, en la terminologia popular catalana, que assoleixen els 100 metres de profunditat), i les coves, que constitueixen un complex conjunt de cavitats per les quals es pot resseguir un sistema de drenatge subterrani d'aigües.

1.1.2.2. HIDROLOGIA

LES AIGÜES SUPERFICIALS

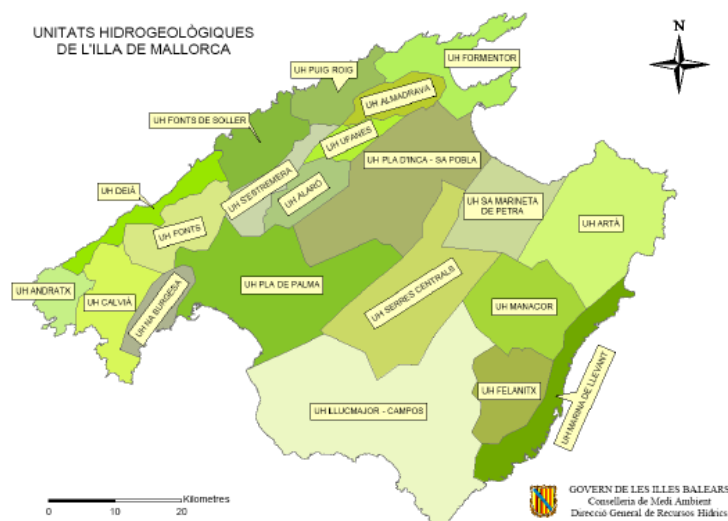
La naturalesa calcària del subsòl impedeix l'existència de corrents superficials permanents d'aigua. Per això parlem de torrents, amb escorrenties que depenen de la intensitat de les pluges, però que degut a la sobreexplotació de les aigües subterrànies i al descens del nivell freàtic, cada vegada porten menys aigua. És important dins el terme el sistema d'aprofitament de l'aigua de les fonts des de l'època musulmana a través de les diferents sèquies avui existents.

Pel que fa a la xarxa de torrents, la gran major part de les aigües del municipi drenen cap a la costa de migjorn i de ponent. Només tres d'ells vessen a la costa nord, el torrent de sa Clota, el de sa Llova i el des Ratjolí. A Sant Elm hi vessen el torrent den Marcó i el de Son Berriol. Al Port d'Andratx hi desemboca el torrent des Saluet, que recull les aigües dels torrents de s'Estret, de sa Coma, de sa Font de la Vila, de sa Coma Freda, des Pont, de ses Penyes.

LES AIGÜES SUBTERRÀNIES

La gran major part del municipi d'Andratx forma part de la unitat hidrogeològica 18.01.Andratx, encara que en menor superfície també de la 18.02.Deià i de la 18.12.Calvià. A les dues primeres es dóna una sobreexplotació, un dèficit de qualitat o una explotació delicada.

La Directiva Marc de l'Aigua (DMA) defineix una massa d'aigua subterrània (MAS) com un volum diferenciat d'aigua subterrània en un o més aqüífers. És una unitat de gestió que pot formar part d'un aqüífer juntament amb altres masses, pot coincidir amb un sol aqüífer, o bé formar part d'un o més aqüífers total o parcialment. Per al conjunt de les Balears, el vigent Pla Hidrològic delimita i identifica territorialment els aqüífers en unitats hidrogeològiques. Aquestes unitats de gestió constitueixen la unitat territorial bàsica de la qual es disposa d'informació hidrogeològica individualitzada. Les masses d'aigua subterrània corresponen bé a unitats hidrogeològiques completes o bé a parts diferenciades d'elles. La memòria de l'esborrany del Pla Hidrològic de la demarcació de les Balears (2008) incorpora els criteris establerts a la DMA i identifica 65 masses d'aigua subterrània (MAS) a Mallorca, entre les quals s'hi compten les relacionades a continuació, amb les seves respectives superfícies:

Codi	Nom	Superfície en km ²	Longitud de costa en km
18.01-M1	Coll Andritxol	9,1	12,8
18.01-M2	Port d'Andratx	11,8	4,4
18.01-M3	Sant Elm	4,9	7,8
18.01-M3	Ses Basses	11,4	5,0

Territorialment, totes les MAS corresponen bé a unitats hidrogeològiques completes, bé a parts diferenciades d'elles.

Encara que a Mallorca es superen els 1400 m d'altitud a la Serra de Tramuntana, prop del 85 % del territori correspon a zones relativament planes amb alimetries per davall dels 200 m de cota.

La xarxa hidrogràfica es molt densa, però sense cursos permanents com és propi d'una geografia amb un gran nombre de torrents que drenen conques generalment molt poc extenses. Existeixen a la illa de Mallorca un total de 79 torrents i només 8 d'ells tenen conques per sobre dels 100 km² de superfície.

Aquest escenari fa que la principal característica que diferencia la hidrologia de les Illes Balears respecte a la de la major part de les conques peninsulars és que les aigües subterrànies constitueixen quasi l'únic recurs hídric natural disponible.

En el municipi d'Andratx, igual que a la resta de Mallorca no existeixen pràcticament cursos superficials continus. Les aportacions superficials discontinues es donen a les zones muntanyoses per la seva major pluviometria i topografia. Per la permeabilitat dels terrenys, les aportacions només es donen després de precipitacions d'intensitat important.

La component principal dels recursos naturals subterranis és la infiltració directa de les precipitacions sobre les àrees de recarrega de les unitats hidrogeològiques.

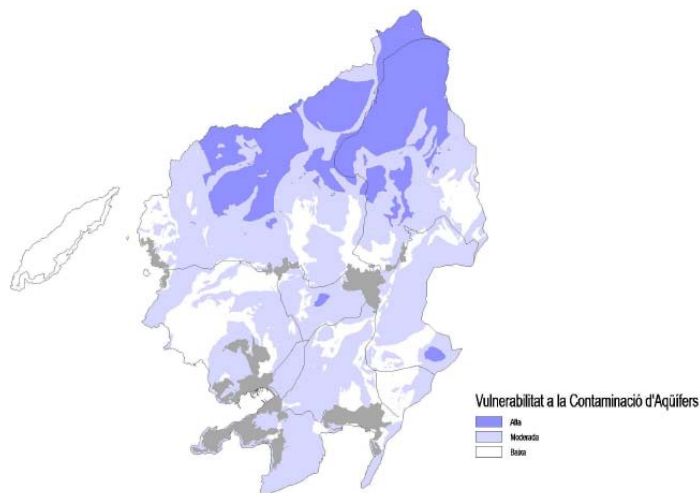
Atès que la circulació superficial de les aigües és de tipus torrencial, no té sentit parlar en general de cabdals mínims ecològics. Només els torrents que tenen el seu inici a la Serra de Tramuntana funcionen amb regularitat cada any a l'estació de pluges.

Pel que fa als aqüífers, cal tenir en compte que els volums extrets no afectin els fluxos subterranis mínims per al manteniment de les ones humides existents, així com per evitar fenòmens d'intrusió marina.

El balanç hídric de la massa d'aigua 18.01-M1 Andratx és el següent:

Codi	Entrades (hm3/any)							Sortides (hm3/any)							Variació Reserves
	Pluja	Rius	Recs	Xarxes	MAS	Altres	Total	Bombeig	Rius	Brollador	Zon. Hum.	MAS	Mar	Total	
18.01-M1	0,60						0,60	0,26					0,34	0,60	0
18.01-M2	0,70		0,04	0,10			0,84	1,50					0,20	1,70	-0,86
18.01-M3	0,46		0,01				0,47	0,23					0,24	0,47	0
18.01-M4	1,20						1,20						1,20	1,20	0

Pel que fa al risc de vulnerabilitat dels aqüífers, s'estableixen tres categories, reflectides en el plànol d'informació PI-10: Alta, moderada i baixa. Aquest risc ve donat pel tipus d'aqüífer (lliure o confinat), la permeabilitat dels materials i la profunditat a la qual es troba la superfície freàtica. La categoria del risc indica la facilitat amb la que les aigües contaminades s'infiltrin i afectin a la qualitat de les aigües dels aqüífers que s'hi troben.

Les pressions a les quals estan exposades les masses d'aigua subterrània són les referides a fonts de contaminació difuses, puntuals, extraccions d'aigua i recarrega artificial de l'aigua. A les Illes Balears, pràcticament totes les masses d'aigua subterrània presenten algun tipus d'incidència de pressions sobre elles, i això també ocorre a la d'Andratx. Les fonts de contaminació difusa està referida fonamentalment a pràctiques agrícoles, mentre que pel que fa a fonts puntuals dominen els orígens urbans d'abocadors, foses sèptiques, gasolineres, cementiris, etc.

1.1.2.3. CLIMATOLOGIA

Atès que la totalitat del terme forma part de la Serra de Tramuntana pot ser interessant fer esment a la climatologia d'aquesta extensa i important part de l'illa de Mallorca.

En ella on apareix un bioclima de tipus mesomediterrani subhumit /humit, i supramediterrani humit en alguns llocs, segons la classificació d'Enberger. En qualsevol cas, es tracta sempre d'un clima mediterrani en tots els sentits, dins el que s'observen contrastos amb el pla, les marines i les serres de Llevant de l'illa.

Els factors climàtics en un medi físic hostil com és la Serra de Tramuntana són determinants, i hi ha que dir que la influència dels grans sistemes de borrasques d'origen atlàntic no és molt important a Mallorca, i si és transcendental, en canvi, la influència de les pertorbacions creades o reforçades dins de l'àmbit de la Mediterrània occidental, rodejada de relleus considerables, tot conformant un àrea particularment procliu a la ciclogènesi, amb la formació o reactivació de pertorbacions. Això fa que la Mediterrània occidental sigui, en l'estació freda, la regió de l'hemisferi nord amb més activitat ciclogènica. Els punts a on és més probable la formació de centres depressionaris, per aquest ordre, són el golf de Ligúria-Mar Tirrena, el golf de Lleó, la Mar Catalano-Balear, la costa algeriana i el mar d'Alboran. El màxim pluviomètric del mes d'octubre és un reflex de l'efectivitat d'aquestes pertorbacions mediterrànies.

Tot i la similitud que, en línies generals, presenta el ritme de precipitació en els diferents observatoris meteorològics insulars, es pot individualitzar el comportament dels sectors més plujosos en la part central de la Serra de Tramuntana, en els que apareix un segon màxim pluviomètric darrera del mes d'octubre, concretament en el mes de desembre. Se suposa en aquest cas la influència de factors orogràfics en una època de l'any en què la circulació general de l'oest arriba a latituds més baixes. Així, ocasionalment es donen intensitats destacables momentànies de precipitació, amb episodis de més de 300 mm en 24 hores. La recurrència d'aquests esdeveniments plujosos no és excepcional, i amb un període de retorn de 25 anys es poden esperar en la part central de la Serra màxims de més de 250 mm en 24 hores.

A Mallorca, la variació espacial de les precipitacions mitjanes és molt destacable, amb màxims que es situen entorn dels 1400-1600 mm anuals en el sector central de la Serra, en tant que al litoral meridional de l'illa no es superen els 300-350mm. Aquesta dissimetria respon bàsicament a factors de tipus orogràfic. En aquest sentit, els vents responsables de les majors precipitacions (NE, N i en menor mesura SW) xoquen amb els relleus de l'illa, la qual cosa reforça les precipitacions a sobrevent. Tot i que el mencionat factor orogràfic és el que determina la distribució territorial de la precipitació, estudis que utilitza en l'anàlisi multivariant sobre distints factors geogràfics assenyalen la influència d'altres factors tal com la presència de barreres muntanyoses cap a les direccions dels vents plujosos, la latitud, la concavitat del terreny, la distància a la mar i la irregularitat del relleu. Així, per exemple, la latitud provoca en certa mesura que el sector litoral de Pollença –més septentrional- sia més plujós (700-800 mm) que el meridional d'Andratx (500-600 mm). Aquest extrem es deu, principalment a l'augment de les precipitacions estiuenques a l'extrem nord-oriental de la serralada, així com al resguard del sector d'Andratx front als vents humits del nord-est.

Per la seva banda, les precipitacions de neu queden restringides precisament a la Serra de Tramuntana, i molt ocasionalment arriben a la resta del territori (nevades històriques de 1956, febrer de 1985 o, més recentment la de 2005). Prenent com a referència l'observatori de Lluc, situat en les proximitats de la muntanya de Massanella i a una altitud de 525 m sobre el nivell de la mar, en el cor de la serra, és estrany l'any que no apareguin les precipitacions en forma de neu (menys del 10% de probabilitat que no es donin). La innivació respon únicament a les situacions sinòptiques que propicien els tipus de temps més fred registrats a la regió, lligades a les adveccions mediterrànies de component nord i especialment a les del NE principalment als mesos de gener, febrer, i desembre, per ordre de major a menor freqüència.

La notable anomalia pluviomètrica positiva de la Serra de Tramuntana no es tal en el que es refereix a les temperatures, ja que en realitat, la Serra presenta un gradient de distribució tèrmic en altitud molt semblant al gradient de la teòrica atmosfera normal (0,65°C per cada 100 metres). Amb tot, el joc de la desigual incidència de la radiació solar en funció de l'orientació, determina

que la vessant meridional manifesti una anomalia tèrmica positiva, fins i tot respecte a les terres planes immediates. D'altra banda, els fons dels valls i depressions tancades son proclius a les inversions tèrmiques i a l'aparició de gelades.

-1- Guijarro, J (1986) : *Contribución a la Bioclimatología de Baleares (Tesis Doctoral)*

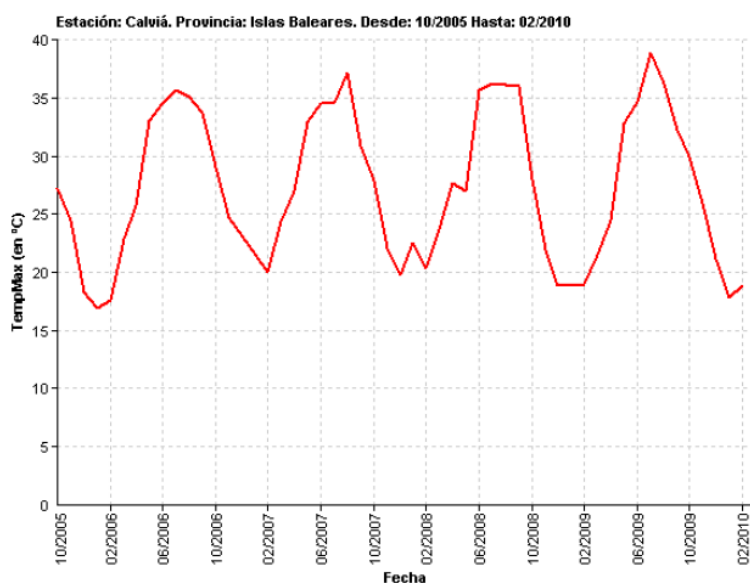
El clima a Andratx no és diferent al de la resta de Mallorca, típicament mediterrani. Els estius són càlids i els hiverns moderats. Les precipitacions tampoc són abundants i oscil·len en torn als 500 mm anuals. El percentatge d'humitat és elevat.

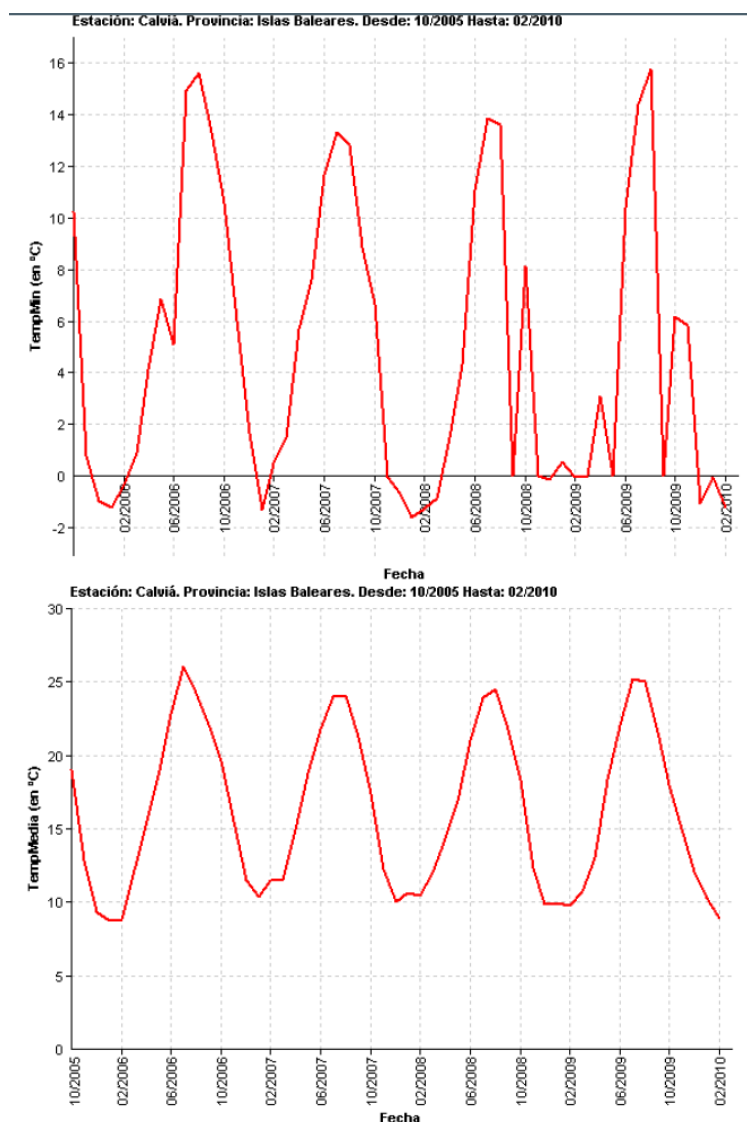
Els valors de les temperatures de l'estació més propera a Andratx, Calvià, en el període 2006-2009, es recullen a les següents taules i gràfics.

Mesos	Temperatures màximes, mínimes i mitges mensuals, en °C											
	Estació de Calvià											
	Any 2006			Any 2007			Any 2008			Any 2009		
	Màxi ma	Minim a	Mitja	Màxim a	Minim a	Mitja	Màxi ma	Minim a	Mitja	Màxim a	Minim a	Mitja
Gener	16,88	-1,21	8,72	21,48	-1,34	10,41	22,56	-1,60	10,63	18,82	0,55	9,96
Febrer	17,60	-0,33	8,87	20,02	0,48	11,51	20,35	-1,27	10,46	19,02	-0,06	9,73
Març	22,83	0,88	12,15	24,30	1,48	11,45	23,70	-0,87	12,00	21,43	0,00	10,69
Abril	25,76	4,09	15,20	26,97	5,70	14,90	27,64	1,49	14,31	24,44	3,09	13,05
Maig	32,99	6,84	18,64	32,93	7,58	18,79	26,99	4,30	16,87	32,81	0,00	18,34
Juny	34,47	5,10	22,79	34,53	11,66	21,79	35,68	11,07	20,99	34,68	10,40	22,01
Juliol	35,61	14,95	26,02	34,48	13,34	24,02	36,21	13,88	23,95	38,90	14,41	25,20
Agost	35,06	15,61	24,25	37,15	12,85	24,08	36,08	13,61	24,52	36,24	15,76	25,04
Setembr e	33,66	13,34	22,11	30,85	8,85	21,23	35,96	0,00	21,80	32,20	0,00	21,61
Octubre	29,04	10,60	19,59	27,84	6,64	17,39	28,05	8,12	18,34	29,92	6,18	18,01
Novembr e	24,71	6,04	15,53	22,03	-0,06	12,23	21,89	0,00	12,35	25,98	5,84	15,02
Desembr e	23,03	1,68	11,48	19,82	-0,67	10,06	18,81	-0,13	9,82	21,10	-1,06	12,05

Les temperatures mínimes arriben a baixar per sota els 0°, durant els mesos de gener i febrer, provocant gelades. No obstant, les nevades són esporàdiques, al segle XX sobretot es recorden la nevada de 1956, que afectà a tota l'illa de Mallorca, i les del 1985 i més recentment la del 2005 i la del 2010.

Les temperatures màximes es donen en els mesos de juliol i agost i sobrepassen els 35 °, arribant en alguna ocasió quasi bé als 39°.

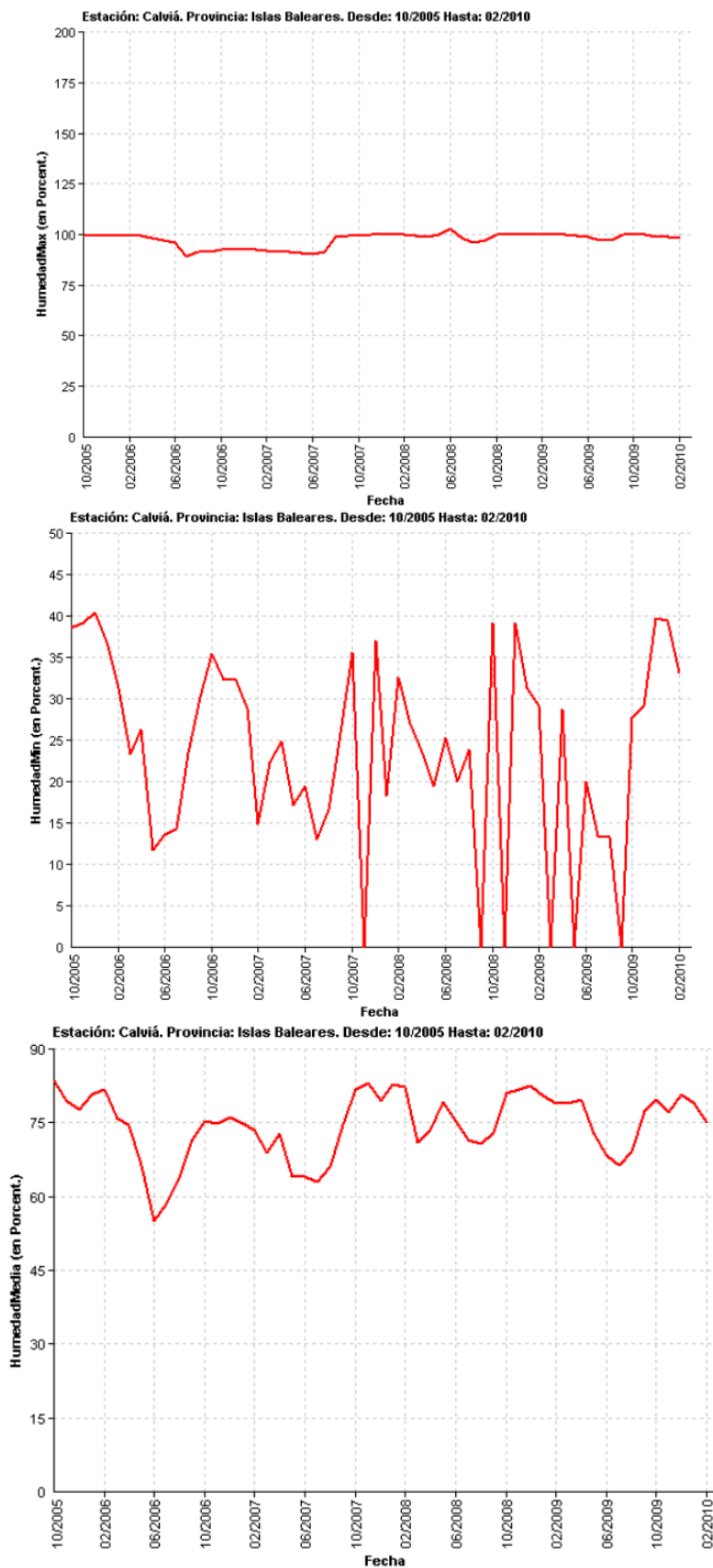

Els valors de la humitat relativa en el mateix període, observats també a la propera estació de Calvià es reflecteixen en el quadre i gràfics següents:

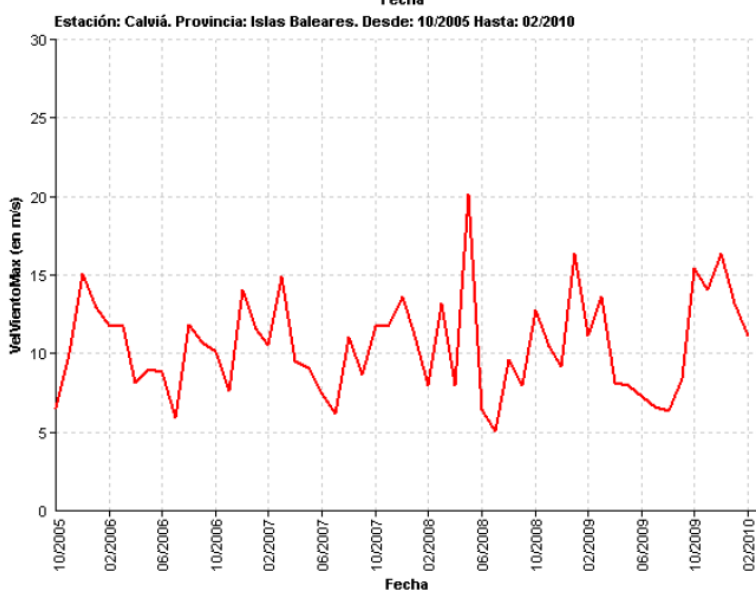
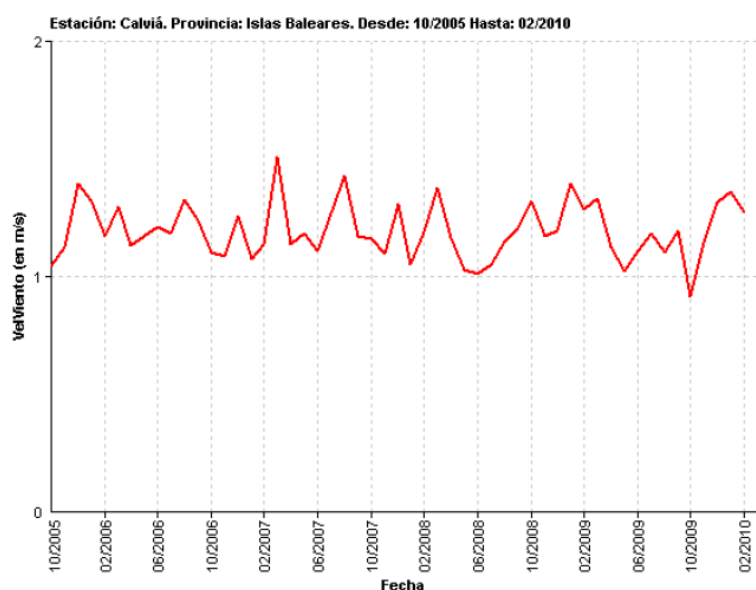
Humitat relativa màxima, mínima i mitja mensuals, en %											
Mesos	Estació de Calvià										
	Any 2006			Any 2007			Any 2008			Any 2009	
	Màxi ma	Minim a	Mitja	Màxim a	Minim a	Mitja	Màxi ma	Minim a	Mitja	Màxim a	Minim a
Gener	99,70	36,91	80,67	92,30	28,79	74,89	100,00	18,34	82,86	100,00	31,27
Febrer	99,90	31,32	81,66	92,10	14,85	73,46	100,00	32,53	82,26	100,00	29,10
Març	99,40	23,25	75,91	91,60	22,32	68,85	99,70	26,94	70,99	100,00	—
Abril	98,10	26,34	74,52	91,60	24,92	72,86	99,10	23,59	73,59	99,80	28,69
Maig	97,20	11,75	66,25	91,10	17,13	63,93	100,00	19,37	79,26	99,30	—
Juny	96,00	13,57	54,93	90,40	19,41	64,16	103,00	25,25	75,39	98,80	20,01
Juliol	89,30	14,30	58,66	91,40	13,03	62,94	98,00	20,01	71,50	97,20	13,43
Agost	91,60	23,37	63,87	98,90	16,52	66,05	96,20	23,90	70,66	97,10	13,30
Setembr	91,70	30,16	71,50	99,40	25,87	74,52	97,10	—	73,15	99,90	—
Octubre	92,80	35,47	75,27	99,40	35,62	81,65	100,00	39,11	80,99	100,00	27,76
Novembr	92,70	32,25	74,94	100,00	—	82,97	100,00	—	81,77	100,00	29,10
Desembr	92,40	32,43	76,06	100,00	37,06	79,43	100,00	39,16	82,66	99,10	39,68

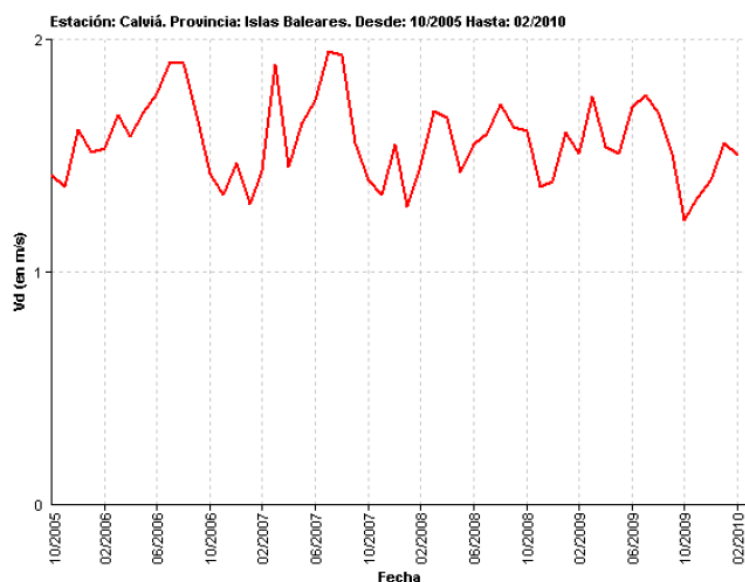

El valor màxim de la humitat relativa arriba en algunes ocasions al 100° i la mínima no baixa de l'11°.

Velocitat i direcció del vent, mensuals, en m/s																
Mesos	Estació de Calvià															
	Any 2006				Any 2007				Any 2008				Any 2009			
	Velo-citat	Direc-ció	Velo-citat mà-xima	Direc-ció velo-citat mà-xima	Velo-citat	Direc-ció	Velo-citat mà-xima	Direc-ció velo-citat mà-xima	Velo-citat	Direc-ció	Velo-citat mà-xima	Direc-ció velo-citat mà-xima	Velo-citat	Direc-ció	Velo-citat mà-xima	Direc-ció velo-citat màxim a
Gener	1,32	18,78	12,97	33,15	1,07	13,64	11,58	21,30	1,05	3,38	11,13	18,91	1,39	357,82	16,33	342,80
Febrer	1,17	14,41	11,73	39,94	1,14	351,82	10,52	207,90	1,19	46,82	7,95	212,90	1,29	2,48	11,15	0,00
Març	1,30	354,01	11,73	192,80	1,51	15,02	14,94	66,07	1,38	16,83	13,17	0,48	1,33	45,00	13,67	9,55
Abril	1,13	59,29	8,10	27,77	1,14	48,58	9,50	33,43	1,17	59,13	7,98	301,60	1,12	11,74	8,11	307,00
Maig	1,17	94,74	9,03	46,85	1,18	0,54	9,09	25,40	1,03	71,31	20,12	16,62	1,03	96,30	7,99	32,15
Juny	1,21	110,05	8,86	219,20	1,11	144,52	7,45	219,90	1,01	118,41	6,43	19,37	1,11	142,89	7,30	175,50
Juliol	1,19	148,24	5,92	150,90	1,27	149,88	6,16	170,00	1,05	105,72	5,10	240,70	1,18	132,09	6,63	316,10
Agost	1,33	41,52	11,84	39,32	1,43	70,48	11,02	17,18	1,15	94,03	9,60	354,60	1,10	110,78	6,33	179,50
Setembre	1,24	35,30	10,75	330,50	1,17	45,39	8,68	343,70	1,20	45,84	7,94	24,81	1,20	52,91	8,40	9,93
Octubre	1,10	25,71	10,10	49,50	1,16	29,17	11,72	57,67	1,32	43,74	12,73	254,10	0,92	21,19	15,45	8,59
Novembre	1,09	19,46	7,67	151,50	1,10	19,92	11,83	27,89	1,17	9,73	10,50	180,30	1,14	1,87	14,05	41,75
Desembre	1,26	16,36	14,02	41,45	1,31	13,96	13,64	355,00	1,20	0,29	9,16	53,42	1,32	342,13	16,41	44,44

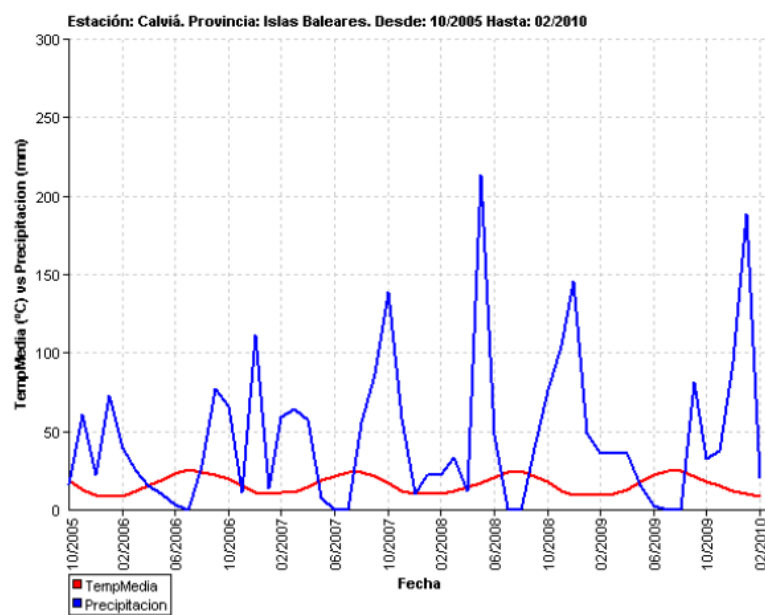
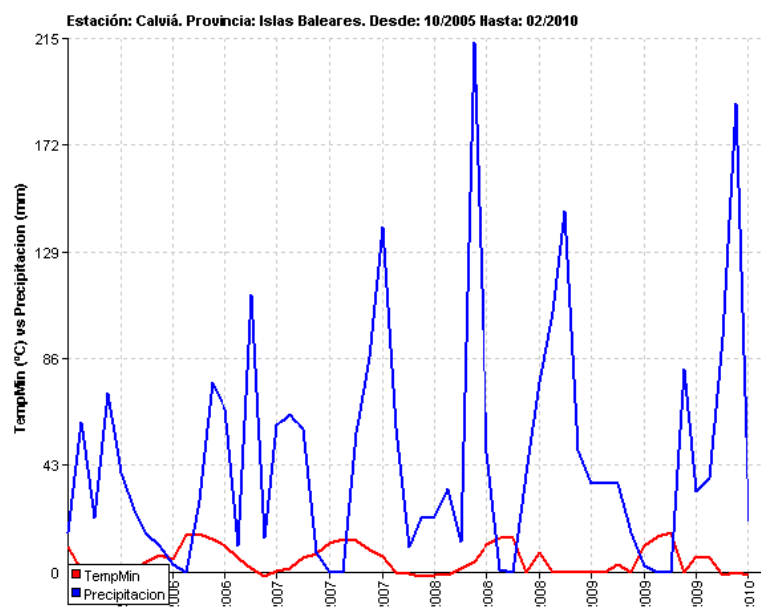
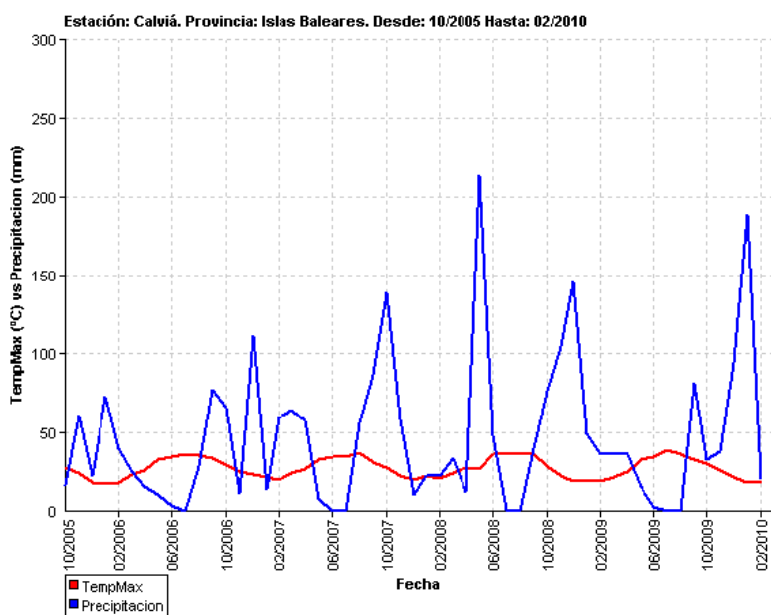

Els valors de les precipitacions recollides a la mateixa estació i al llarg del mateix període figuren a la taula següent.

Mesos	Estació de Calvià			
	Any 2006	Any 2007	Any 2008	Any 2009
Gener	72,6	13,8	22,0	48,8
Febrer	39,8	59,2	22,4	35,6
Març	24,8	64,0	33,6	36,2
Abril	15,4	57,4	12,2	35,8
Maig	10,4	7,8	213,6	15,8
Juny	3,2	0,0	48,0	2,8
Juliol	0,0	0,0	0,8	0,0
Agost	28,6	55,8	0,2	0,0
Setembre	76,8	86,6	39,4	81,8
Octubre	66,0	138,8	76,4	32,2
Novembre	10,8	58,2	104,8	37,6
Desembre	111,8	10,0	145,4	94,6

Tal i com s'observa a la taula i en els següents climogrames, en els quals es relacionen les temperatures i les precipitacions, aquestes darreres es distribueixen de forma molt irregular al llarg de l'any. El màxim de pluges es dona a la tardor, mentre que el mínim, molt acusat, apareix als mesos d'estiu. L'aridesa estival és una característica molt freqüent del clima mediterrani. D'altra banda, és habitual que a finals d'estiu i durant la tardor es formin tempestes que produeixen precipitacions intenses que, en alguns casos, poden provocar fins i tot inundacions.

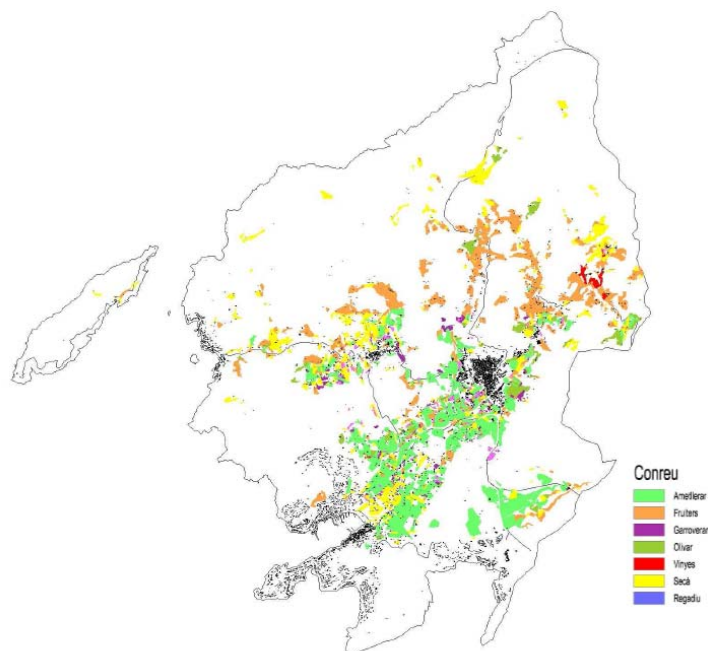

1.1.2.4. CAPACITAT AGROLÒGICA

Tal i com es pot observar al plànol d'informació PI-23, els terrenys destinats a usos agrícoles en el terme municipal d'Andratx tenen una extensió inferior a la que estan coberts per vegetació natural i es caracteritzen pel predomini de sòls moderadament productius.

Les àrees amb capacitat agrològica es localitzen bàsicament a la zona plana del terme ubicada entre la vila i el port, al voltants de s'Arracó i també en una sèrie d'indrets inserits dins la serra, a la part nord i nord-est de la vila, en una topografia que ho permet, en aquelles clarianes entre les àrees de vegetació natural, amb un tamany variable. Al llarg dels segles, l'ocupació humana del territori ha provocat que la vegetació natural hagi estat substituïda per cultius agrícoles, els principals dels quals són l'ametlla, la garrova, les figues i els cítrics (fruiters). Hi ha també unes petites zones de vinya, de les quals s'elaboren els vins "Santa Catarina". En el següent dibuix es pot observar que aquestes àrees són les que han estat ocupades per edificacions, assenyalades amb color negre, destinades majoritàriament a usos no agraris, sobretot a l'ús d'habitatge.

TIPUS DE CONREU I EDIFICACIONS EXISTENTS

Font: Elaboració pròpia a partir del plànol cartogràfic de SITIBSA

1.1.2.5. VEGETACIÓ NATURAL

El clima mediterrani, per definició, manifesta una escassetat de precipitacions estivals que desemboca en una aridesa estival, que a Mallorca és extrema entre els mesos de juliol i agost, els quals venen endemés precedits d'un final de primavera marcadament deficitari.

Aquest fet, juntament amb la naturalesa calcària del sòl de l'illa, condiona la distribució de la vegetació de la Serra de Tramuntana que, a grans trets, s'organitza en forma de quatre grans comunitats vegetals:

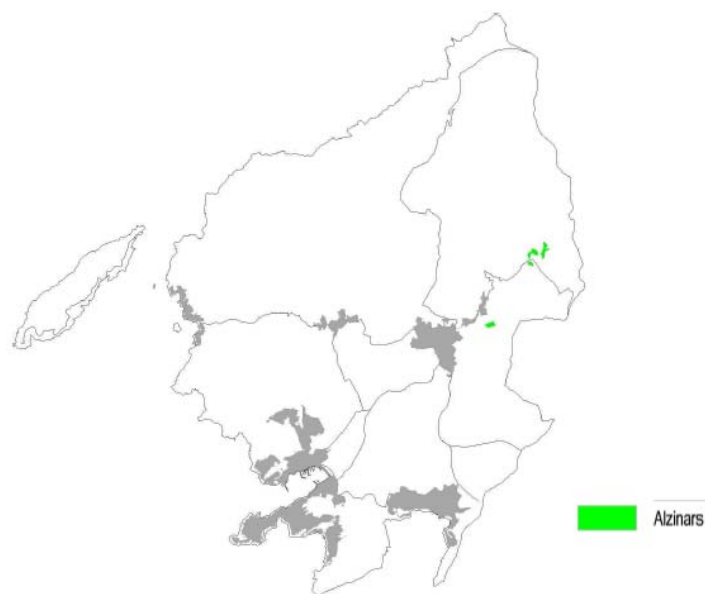
1. L'alzinar baleàric (*Cyclamini-Quercetum Illicis*): És la comunitat climàtica boscosa que ocuparia la major part del territori en condicions de no intervenció humana. A la Serra de Tramuntana, la ubicació d'aquest bosc es troba radicalment reduïda per l'activitat humana, i presenta dues subassociacions: l'alzinar de muntanya (*Cyclamini-Quercetum Illicis pteridio rhamnesotum*) i el de les zones baixes i el litoral (*Cyclamini-Quercetum illicis tipicum*). La seva presència actual a la

Serra de Tramuntana es circumscriu a les zones a on el seu aprofitament va justificar la seva no roturació i guarda, encara un gran nombre d'estructures d'explotació (carboneres, tafones, camins...) que recorden la pressió que va sofrir per part antròpica fins la segona meitat del segle XX, pel fet de ser la seva principal font de combustible en forma de llenya i carbó vegetal.

Les espècies més representatives d'aquesta comunitat són, apart del propi alzinar (*Quercus ilex*), les endèmiques *Cyclamen balearicum*, *Rhamnus ludovicisalvatoris*, *Smilax aspera* var *balearica* i *Rubia balearica*.

A Andratx la seva presència és quasi bé insignificant, com es pot veure en el següent plànol d'informació.

2. Garriga d'ullastre (Oleo-Ceratonion ass. Cneoro-ceratonietum) guarda una important similitud amb les màquies provençals del continent europeu. És una formació vegetal pròpia de zones càlides que predomina a les quotes baixes de la serra i que apareix com a conseqüència de les condicions de màxima sequera que no permeten el bon desenvolupament de l'alzinar, a zones amb precipitacions anuals inferiors als 500 i 600 mm.

La seva capacitat de colonització li va permetre endinsar-se en els espais que havien correspost als alzinars quant aquests foren roturats per la intervenció humana. De fet, la garriga d'ullastre (*Olea europaea* var. *Sylvestris*), pròpia d'aquesta comunitat fou la que va donar peu a l'expansió de l'olivera, que és la seva varietat agrícola i la seva reproducció es genera a partir d'empelts fets a partir d'una tècnica els inicis de la qual a la illa es remunten a la seva implantació per part dels cartaginesos a l'edat antiga.

La composició florística d'aquesta associació es troba formada, apart del propi ullastre, per espècies com la mata (*pistacia lentiscus*), molt abundant i d'altres com *Cneorum tricocon*, *Asparagus horridus*, *Asparagus Albus*, *Clematis cirrosa*, *Arisarum vulgare*, *Arum italicum*, *Rubia peregrina*, *Ephedra fragilis*, *Euphorbia dendroides* o *Calicotome spinosa*.

3. Matollar Calcícola (Rosmarino-Ericion) : Conté dos arbusts representatius com son el romaní (*Rosmarinus officinalis*) i el Xiprell (*Erica multiflora*) i es distribueix per un àrea menor que la garriga d'ullastre i es localitza tant a àmbits costaners com de muntanya. Una de les seves associacions és la de Loto *Ericetum multiflorae*, de distribució muntanyosa i amb un òptim entorn dels 500 m. En ella, el carritx (*Ampelodesmos mauritanica*) suposa uns percentatges elevats de cobertura, al igual que el xiprell. Presenta també un interessant endemisme el *Lotus tetraphyllus*.

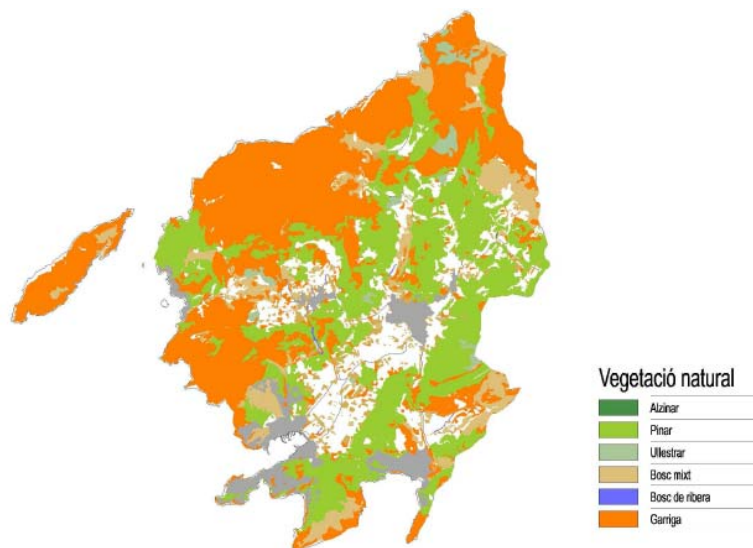
En condicions de pendents en que la lixiviació fa disminuir el caràcter calcari del sòl, apareixen espècies silícoles, com són l'arbrust espinós *Calicotome spinosa*. Tant en aquest Matollar com en el cas de Oleo-Ceratonion és constatada la presència d'una cobertura de pi blanc (*Pinus halepensis*), espècie mediterrània cosmopolita sense cap tipus de significació fitosociològica. Tot i que no es considera una associació per se, el pinar té, a les Illes Balears, entitat pròpia i és la seva formació arbòria més extensa, gràcies al seu ràpid creixement i al seu oportunisme, ja que el pi colonitza ràpidament les àrees boscoses alterades. Tant aquesta comunitat com la garriga d'ullaastre són les primeres en colonitzar les zones d'olivar dels bancals de la serra configurant la imatge de l'avanç del pi per sobre de les vessants abans cultivades.

4. Les comunitats de Pi Culminal Balearic s'agrupen en el Hipericion Balearici, desenvolupat especialment en aquells terrenys on la força del vent o l'absència de sòl –moltes vegades a causa de la pressió antròpica exercida- no permeten el desenvolupament d'altres comunitats. Aquests condicionants es poden donar, en realitat, a qualsevol alçada de la Serra de Tramuntana, però la seva presència actual es dona sobretot en la zona culminal de les muntanyes. Es caracteritza per ser una formació molt baixa, amb plantes espinoses de formes arrodonides –coixinets-, amb un poblament discontinu i una cobertura baixa. Es dona la circumstància que la composició específica d'aquesta comunitat és altament original, amb profusió d'endemismes, els quals suposen un 35% del número d'espècies que la componen i més del 60% de la seva cobertura. D'entre elles, es poden destacar el propi *Hypericum balearicum* que dona lloc a l'associació, els coixinets espinosos (*Teucrium marum* subsp. *occidentale*, *Astragalus balearicus*) o les espècies pròpies de parets rocalloses, com la violeta de penya-segat (*hippocrepis balearica*).

A la zona més muntanyosa del terme s'hi troben les àrees de vegetació natural, essent la més extensa la garriga, amb 3.097 Ha (38% sobre el total del terme), seguida del pinar, amb 2.324 Ha (29%). Amb extensió molt més inferiors hi ha el bosc mixt, amb 633 Ha (8%), l'ullastrar, amb 125 Ha (1,5%). Per últim, amb superfícies quasi bé insignificants, s'hi troben el bosc de ribera, amb 7,6 Ha (0,09%), determinada la seva presència pels torrents, on es troben alguns polls (*Populus nigra*) i sobretot canyes (*Phragmites communis* ssp.), i l'alzinar, amb només 0,55 Ha (0,01% del terme).

Superfície de vegetació natural (Ha)			
		Superfície en Ha	% s/total terme
Bosc mixt	Bm	633,11	7,78
Bosc de ribera	Br	7,56	0,09
Garriga	Gr	3.097,32	38,07
Pinar	Pi	2.324,13	28,57
Alzinar	Al	0,55	0,01
Ullastrar	Ull	124,83	1,53
Total		6.187,50	76,06

Font: Elaboració pròpia a partir del Mapa Topogràfic Balear (2006).

Freqüentment, les àrees boscoses presenten clarianes i zones de baixa densitat vegetal, degut sobretot a la ramaderia extensiva i l'explotació forestal. Al llarg dels segles, l'ocupació humana del territori ha provocat que la vegetació natural hagi estat substituïda, a molts d'indrets, per cultius agrícoles.

En la majoria de casos, el pinar es troba associat als components típics de la garriga: ullastre (*Olea europaea* varietat *sylvestris*), mata llentisclera (*pistacia lentiscus*), bruc (*erica arborea*), romaní (*rosmarinus officinalis*), ginebró (*juniperus communis*), argelaga (*calycotome spinosa*), ginesta (*spartium junceum*), gatova (*ulex parviflorus*), estepa (*cistus albidus*), aritja (*smilax aspera*), albó (*asphodelus microcarpus*), càrritx (*ampelodesmos tenax*), aladern (*ramnus alaternus*) i cirerer de pastor (*crataegus oxycantha*).

A alguns indrets s'hi troben comunitats vegetals de penyal, amb presència d'algunes espècies endèmiques com la maçanella de penyal (*Helichrysum ambiguum*), rèvola de penya (*Gallium crespinianum*) i la violeta de penyal. Altres espècies destacades són la falguera dauradella i la varietat endèmica *Pimpinella tragium* v. *Balearica*.

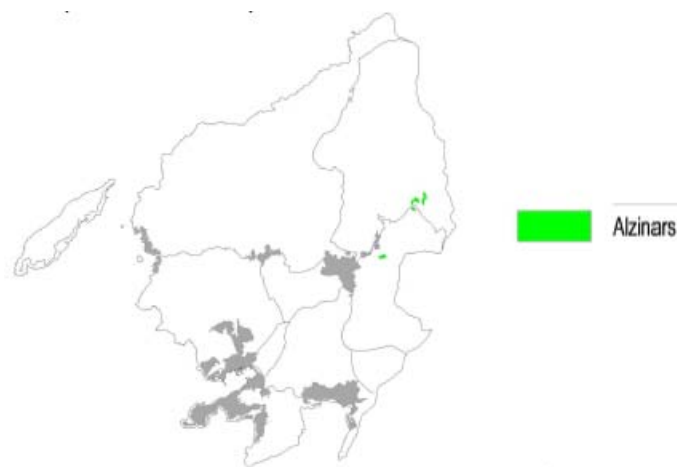
La localització de l'ullastrar va associada amb la presència de terrenys amb baixa capacitat agrològica. La vegetació de bardissa que es situa a les parets seques està constituïda normalment per lianes i arbusts espinosos, com la vidalba (*Clematis cirrhosa*), gavarrera (*Lonicera implexa*), assots (*Osyris alba*), abatzeres (*Rubus ulmifolius*), esparragueres (*Asparagus stipularis*) i l'aritja (*Smilax aspera*). Aquestes formacions vegetals són molt importants, ja que tenen una funció de connexió biològica per tal d'evitar la fragmentació de poblacions d'espècies faunístiques i d'àrees de distribució de diferents espècies de flora.

Tot i que les poblacions vegetals del municipi s'han anat empobrint progressivament fruit de la pressió antròpica que han patit històricament, aquesta tendència pot estar canviant durant els darrers anys i sembla que la superfície boscosa torna guanyar terreny arran de la decadència de les activitats agràries.

1.1.2.6. ESPAIS NATURALS PROTEGITS

La quasi totalitat del terme municipal d'Andratx gaudeix de la protecció de la Llei 1/1991, de 30 de gener, d'espais naturals i de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears (LEN), amb la qualificació d'Àrea Natural d'Especial Interès (ANEI) o d'Àrea Rural d'Interès Paisatgístic (ARIP).

Així mateix existeixen terrenys amb la categoria d'Àrees Naturals d'Especial Interès d'Alt Nivell de Protecció (AANP), dins les quals s'hi inclouen els alzinars delimitats pel Decret 130/2001, de 23 de novembre, pel qual s'aprova la delimitació a escala 1:5.000 de les àrees d'alzinar protegit, la qual es pot veure en el plànol d'informació PI-20.

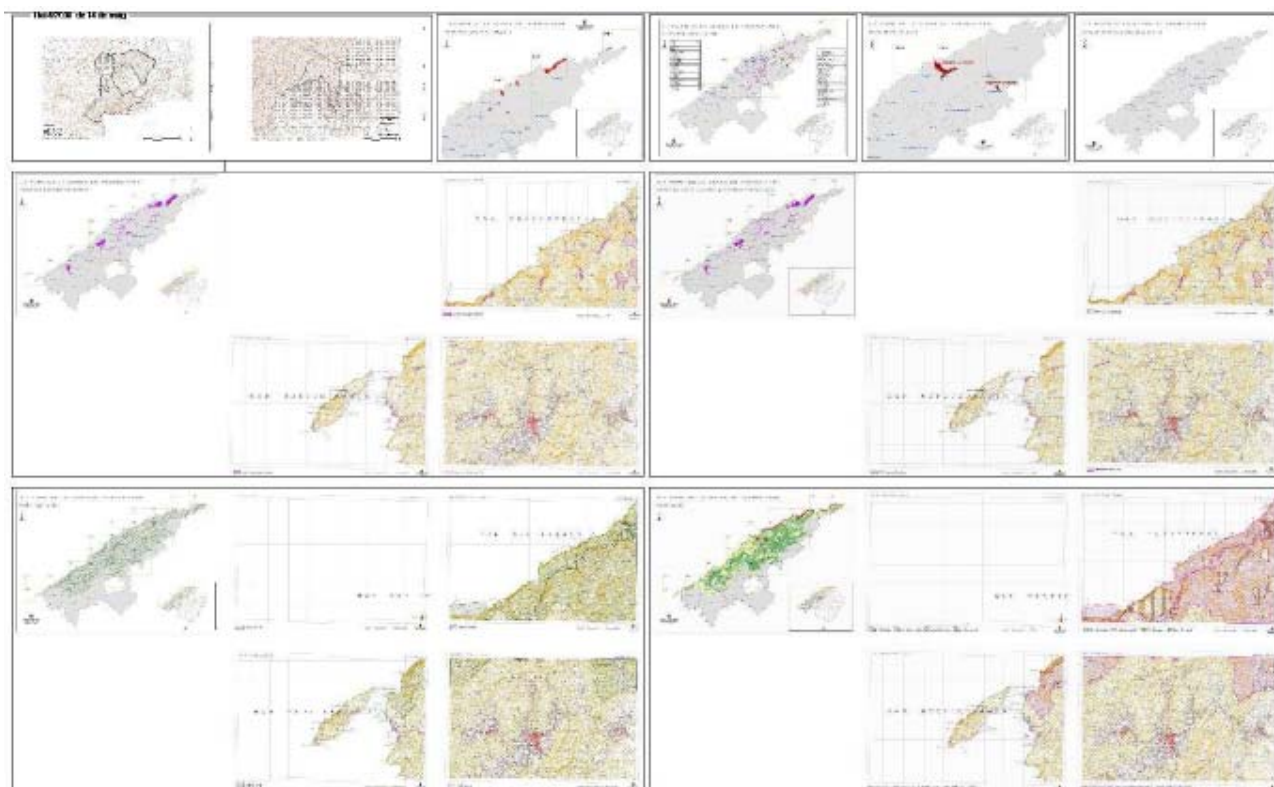
Com a categoria diferenciada, dins les Àrees Rurals d'Interès Paisatgístic el PTM hi delimita les Boscoses (ARIP-B).

Les seves respectives superfícies, en Ha i en percentatge sobre el total del terme municipal, són les següents:

Espais naturals d'especial protecció		
Àrees	Superfície	
	Ha	% s/total terme
AANP	764,14	9,39
ANEI	4.887,43	60,08
ARIP BOSCÓS	387,40	4,76
ARIP	1.164,28	14,31
TOTAL	7.203,25	88,54

Amb part del seu àmbit coincident amb les àrees naturals relacionades abans s'aprova el Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals de la Serra Tramuntana (PORN), els plànols del qual es poden veure en el plànol d'informació PI-14.

L'extensió d'aquesta part de l'àmbit del PORN és de 110,51Ha, la qual cosa suposa 16,43% del total del terme. A més, hi ha 110,51 Ha que formen part de l'àmbit marítim del dit PORN.

Finalment, la Xarxa Natura 2000, dins el marc de la Directiva europea d'Hàbitats 92/43/CEE, defineix un tipus d'espai conegut com a LIC (Lloc d'Importància Comunitària) i un altre com a ZEPA (Zona d'Especial Protecció per a les Aus).

Els Llocs d'Importància Comunitària (LIC) són àrees territorials que contenen els hàbitats i les espècies representatives de la regió biogeogràfica on s'inclouen, i que cal protegir, preservar, recuperar i restaurar. Els hàbitats i les espècies que s'inclouen en aquests LIC figuren als annexos de la "Directiva Hàbitats"; els estats membres proposen el nombre i la superfície de zones susceptibles de declaració, les quals finalment són declarades per Decisió de la Comissió Europea. A les Illes Balears hi ha un total de 127 LIC amb una superfície total de 201.882,8 Ha. Aquesta superfície no inclou coves ni basses.

Les Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) són àrees favorables per a la conservació tant de les aus migratòries com de les sedentàries. En aquesta figura, tal com es defineix a la Directiva 79/409/CE, de 2 d'abril de 1979 relativa a la conservació de les aus silvestres, s'inclouen les zones de reproducció i de nodriment, així com els seus hàbitats naturals. La superfície i el nombre de ZEPA són proposats i declarats pels estats membres.

A les Illes Balears hi ha un total de 55 ZEPA amb una superfície total de 138.591,46 ha. En el municipi d'Andratx, repartides per diferents zones del terme, s'hi localitzen els LIC i ZEPA que figuren a les taules següents, juntament amb les seves respectives superfícies, la ubicació dels quals es pot observar en el plànol d'informació PI-15.

LIC		
Codi	Sup. en Ha	% s/total
ES5310008	155,18	20,84
ES5310078	374,28	50,27
ES5310077	110,22	14,80
ES5310076	104,86	14,08
	744,54	100,00

LIC i ZEPA		
Codi	Sup. en Ha	% s/total
ES5310008	155,18	59,68
ES5310076	104,86	40,32
	260,04	100,00

1.1.2.7. FAUNA

Atès que la totalitat del terme d'Andratx forma part de la Serra de Tramuntana són d'aplicació les consideracions generals sobre ella.

Prèviament, per tal d'entendre el tipus de fauna que actualment habita a Mallorca, cal fer un petit incís sobre els successos, elements o factors que l'han condicionada. La regressió del messinià posà en contacte l'arxipèlag amb la península Ibèrica a través del promontori balear. Aquest fet va provocar que animals de la península ibèrica colonitzessin les Illes Balears. Més tard la conca mediterrània va tornar a inundar-se tornant a separar les Illes Balears de la península ibèrica, circumstància que va provocar noves condicions d'insularitat, on les diferents espècies haurien evolucionat i originat endemismes messinians que encara sobreviuen. Un altre element molt important de la fauna de Mallorca són les espècies arribades per via antròpica, és a dir, que han estat transportades a posta o casualment per l'home (Dolç Dolç, M., et al.; 1998). Les condicions climàtiques i les orogràfiques, són dos elements que també influeixen directament sobre la fauna, obligant-la adaptar-se a cada un d'aquests factors.

La Serra de Tramuntana és una de les zones menys afectades per l'activitat humana recent a l'illa de Mallorca, fet que ha permès la supervivència de moltes espècies molt amenaçades a la resta del territori. El relleu abrupte i les varietats de flora presents han propiciat fenòmens molt peculiars de radiacions evolutives que han resultat en una diversificació de grups que contenen amb nombroses espècies endèmiques.

Aquest fet és també cert com a conseqüència de la doble insularitat que representa la Serra, pel fet de constituir una serralada dins d'una illa, la qual cosa redunda en una abundància relativa d'endemismes. Com a exemple cal assenyalar el cas dels invertebrats cavernícoles, que contenen amb un total de 125 espècies a Mallorca, de les quals 94 es troben a cavitats de la Serra de Tramuntana i amb 31 d'elles corresponents a espècies endèmiques.

Altres grups faunístics importants a la Serra són els invertebrats endèmics superficials, entre els que podem destacar dintre de la fauna no voladora, la *Timarcha balearica*; i els vertebrats que tenen els seus millors representants en la fauna més sensible i amenaçada de les Balears com són l'àguila peixatera (*Pandion haliaetus*), el voltor negre (*Aegypius monachus*) o el ferreret (*Alytes*

muletensis), petit amfibi endèmic molt amenaçat com a conseqüència de la fragilitat dels seus hàbitats, les petites acumulacions temporals d'aigua situades en el cor dels canons càrstics de la Serra de Tramuntana.

A grans trets, el municipi d'Andratx es caracteritza per la poca diversitat d'hàbitats, fet que es tradueix en una fauna relativament escassa – dins les limitacions del reduït nombre d'espècies de la nostra illa – . Les espècies depredadores es troben en franca regressió, malgrat estar protegides per la llei. Els ocells autòctons fa uns anys varen estar a prop de l'extinció a causa, en part, de la caça però, sobretot, per l'ús indiscriminat de pesticides en l'agricultura i substàncies per combatre la processionària. No obstant, avui dia, les espècies cinegètiques es veuen afavorides per repoblacions als vedats, però les aus migratòries, tord (*Turdus philomelos*) i cega (*Scolopax rusticola*), són de cada vegada més escasses. El corb (*Corvus corax*) gairebé ha desaparegut, quan fa 50 anys era molt abundant. D'aus rapinyaires podem parlar de la presència del xoric o xoriguer (*Falco tinnunculus*), que darrerament s'ha multiplicat gràcies a la protecció de què és objecte (Bibiloni, G.; et alt. 1999).

La fauna que trobam dins el municipi d'Andratx, és la següent:

- Mamífers: mostel (*Mustela nivalis*), conill (*Oryctolagus cuniculus*), llebre (*Lepus sp*), geneta (*Genetta genetta*), mart (*Martes martes*), moix salvatge (*Felis libyca* varietat *jordansi*), rata sellarda (*Eliomys quercinus*), eriçó (*Erinaceus algirus*), ratapinyada de graner (*Eptesicus serotinus*), ratapinyada de cap-gros (*Miniopterus scheubersii*) i de peus grans (*Myotis capaccinii*).

- Aus: perdiu (*Alectoris rufa*), guàtlora (*Coturnix coturnix*), corb (*Corvus corax*), xoric o xoriguer (*Falco tinnunculus*), pinsà (*Fringilla coelebs*), el rossinyol (*Luscinia megarhynchos luscinoides*), teulader (*Passer domesticus*), òliba (*Tyto alba*), mussol (*Otus scops*), busqueret (*Sylvia sps*), falcia (*Apus apus*), merla (*Turdus merula*), oroneta (*Hirundorustica*), puput (*Upupa epops*), cega (*Scolopax rusticola*), tórtora (*Streptopelia turtur*).

Algunes aus són endèmiques com és el cas del ferrerico blau (*Parus caeruleus*) o el reietó (*Regulus ignicapillus balearicus*). D'altres són migratòries destacant la presència del tord (*Turdus philomelos*), ropit (*Erithacus rubecula*), estornell (*Sturnus vulgaris*), cega (*Scolopax rusticola*) o el tord comú (*Turdus philomelos*).

- Amfibis: calàpet (*Bufo viridis*).

- Rèptils: serp de garriga (*Macroprotodon cucullatus*), tortuga mediterrània (*Testudo hermanni*).

- Invertebrats: banyarriquer (*Cerambyx cerdo*), papallona (*Lymantria dispar*), caràbid (*Colosoma sycophanta*), cigala (*Tettigia orni*), cantàrida (*Chalcophora mariana*), *Brachycerus*, processionària (*Thaumetopoeia pityocampa*), perforador (*Dendrolinus pini*), llimac (*Milax gagates*), milpeus (*Julus sp.*), libel·lules (*Lestes viridis*), caragol (*Hélix aspersa*), caragol de serp (*Iberellus balearicus*), espècie autòctona de Mallorca, escorpí (*Buthus occitanus*), centpeus (*Lithobius forficatus*).

Pel que respecte a la distribució de la fauna sobre el territori, cal a dir, que varia en funció de la localització de la vegetació i els usos del sòl.

Així doncs, a les zones d'alzinar, en són característiques espècies com el pinsà, el reietó, el ferrerico blau, el mart, el banyarriquer, el corc dels aglans, etc. Als indrets on predomina l'ullastrar o garriga, són freqüents les espècies com el conill, la llebre, la rata cellarda, la geneta, la perdiu, la tórtora, el busqueret, ocells migratoris com l'estornell i el tord, el calàpet, la serp de garriga, la tortuga mediterrània, la cigala, entre molts d'altres. Als pinars, trobam tot tipus de fauna, destacant la presència de la processionària, la qual sovint fa mal bé als pins. Al nucli urbà, predominen aus com el teulader i l'oroneta.

1.1.2.8. RISCOS

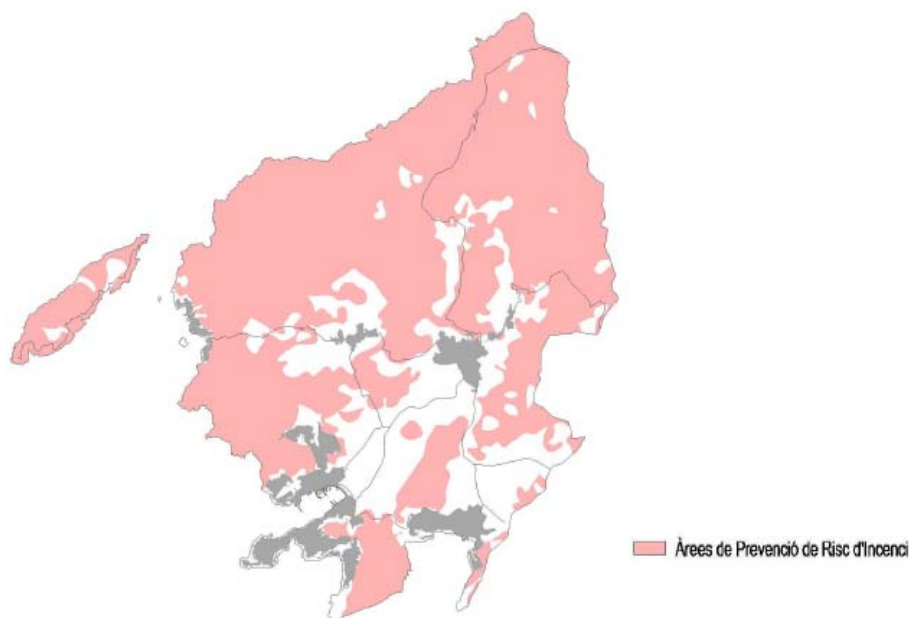
El PTM delimita les àrees de prevenció de riscos d'erosió, d'incendi, d'esllavissament i d'inundació. A Andratx es troben terrenys afectats per cadascun d'aquests riscos (vegeu plànols d'informació PI-05, PI-06, PI-07, PI-08 i PI-09).

Àrees de prevenció de riscos	Superfície	
	En Ha	En % s/total del terme
Erosió	5.347	65,73
Esllavissament	4.468	54,92
Incendi	5.670	69,69
Inundació	134	1,65

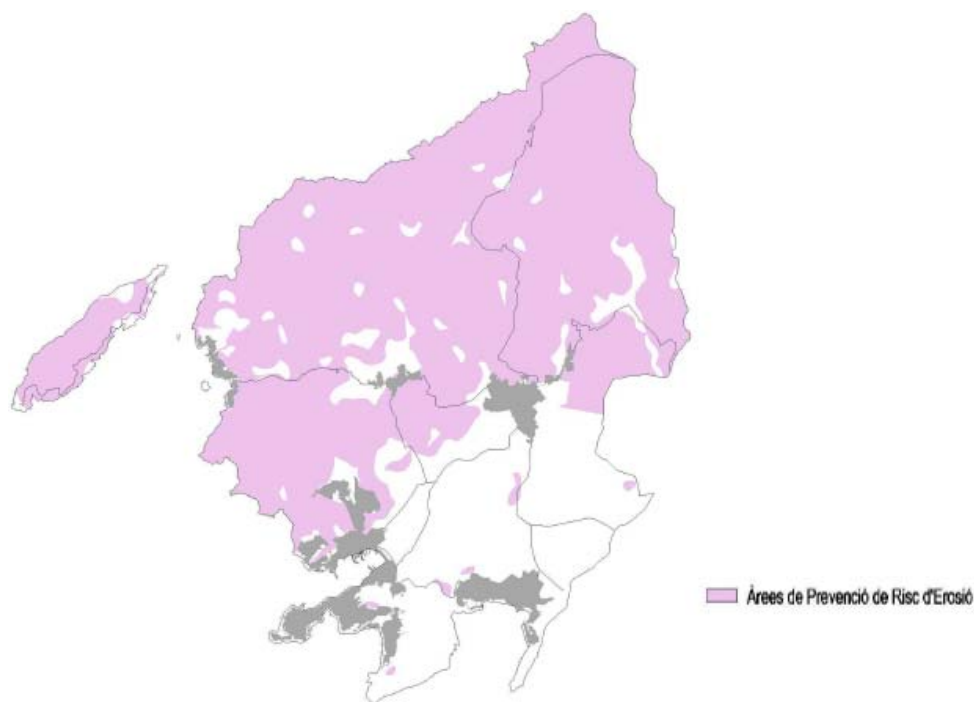
Cal dir que segons els plànols del PTM la totalitat de l'illa de sa Dragonera, 273 Ha, està considerada com a Àrea de prevenció de risc d'inundació, la qual cosa sembla obvi que es tracta d'un equivocació, ateses les seves característiques topogràfiques, per la qual cosa la dita superfície no s'ha comptabilitzat en la elaboració de la taula anterior.

Les àrees afectades pel risc d'incendi són les més extenses. La seva superfície és de 5.670 Ha i representen quasi bé el 70% de tot el terme i, com és lògic, es troben als indrets amb presència de vegetació.

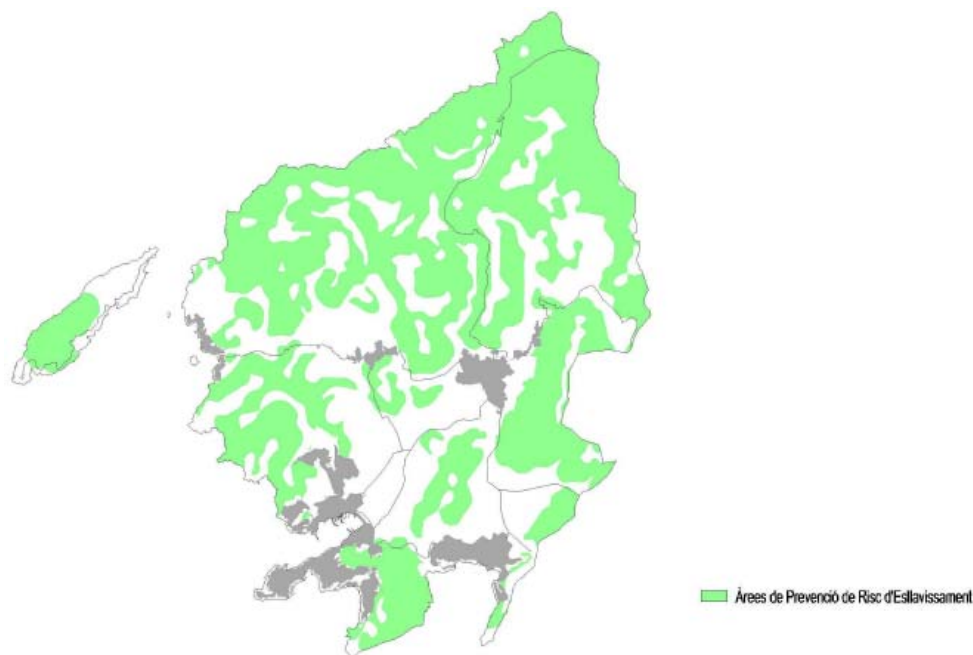
Pel que fa a aquest risc, cal afegir que La Direcció General d'Emergències, com a òrgan competent en matèria d'emergències i protecció civil en l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears, va elaborar el pla especial de protecció civil anomenat: Pla especial d'emergències davant el risc d'incendis forestals (INFOBAL, 1 de setembre de 2005). En aquest Pla, a més de localitzar les zones amb risc d'incendi i d'incrementar-ne la superfície respecte les definides pel PTM, es dóna un valor al risc segons sigui Molt Alt, Alt, Moderat, Baix o Nul, tal com es pot veure en el seus plànols, als qual es remet.

Les àrees afectades pel risc d'erosió són les segones en quan a la seva extensió, amb una superfície de 5.347 Ha i representen prop del 66% de tot el terme.

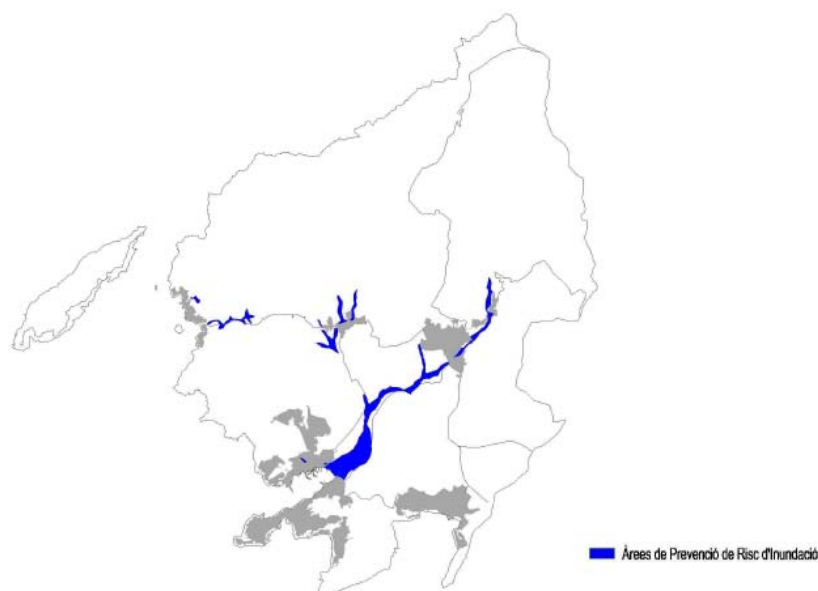

Les àrees afectades pel risc d'esllavissament, igual que els anteriors, s'estén per gran part del terme, essent la seva superfície de 4.468 Ha i representen el 55% del municipi.

Respecte al risc d'inundació, la superfície afectada per ell és de 134 Ha i representa menys del 2% de tot el terme. Aquestes àrees s'estenen a banda i banda d'uns trams del curs dels torrents de sa Coma, de sa Capella, de ca na Rosa, de can Marc Bordoy, de Can Rodella, de sa Font des Bosc, d'en Marcó i la zona més extensa, s'Almudaina, al fons del Port d'Andratx, final del torrent de Saluet.

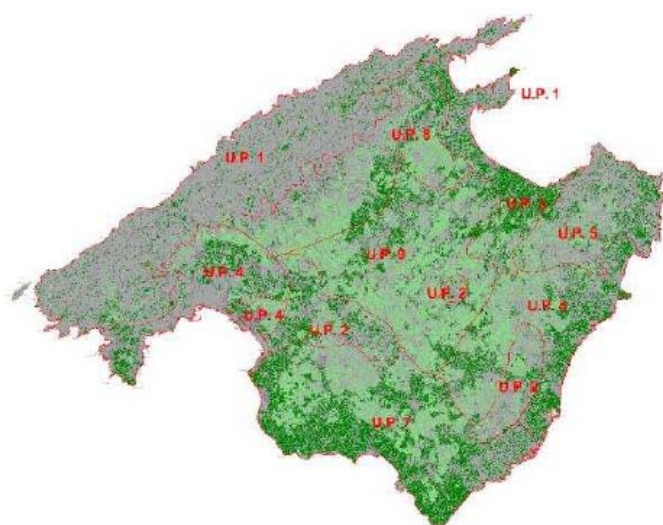
La Direcció General de Recursos Hídrics en l'Atlas de zones inundables del Pla Hidrològic de les Illes Balears també delimita les zones d'inundació potencial que, en aquest cas, coincideixen amb les delimitades pel PTM.

El conjunt que forma la superposició de les quatre APR, que es pot veure en el plànol d'informació PI-06, té una extensió 6.691Ha, el 82% de la superfície del terme, amb moltes de les seves àrees coincidents.

1.1.2.9. PAISATGE I USOS DEL SÒL

Com es pot observar en el plànol d'informació PI-11, el Pla Territorial de Mallorca integra paisatgísticament el municipi d'Andratx en una única unitat paisatgística, la Unitat paisatgística 1 (UP 1): Serra Nord i la Victòria

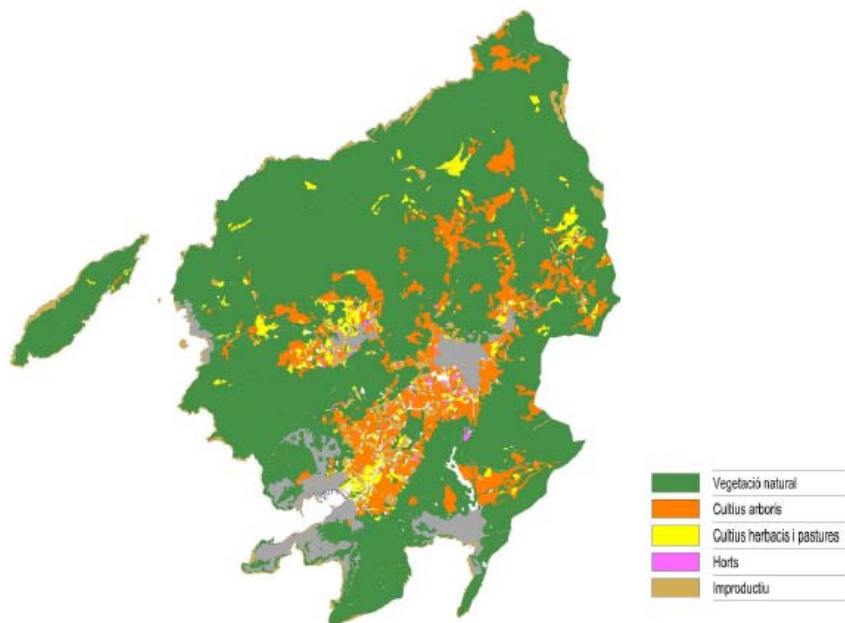
Com ja s'ha dit en apartats anteriors, la UP 1 es caracteritza per un relleu irregular cobert majoritàriament per vegetació natural i amb algunes zones agrícoles intercalades en aquells indrets més plans.

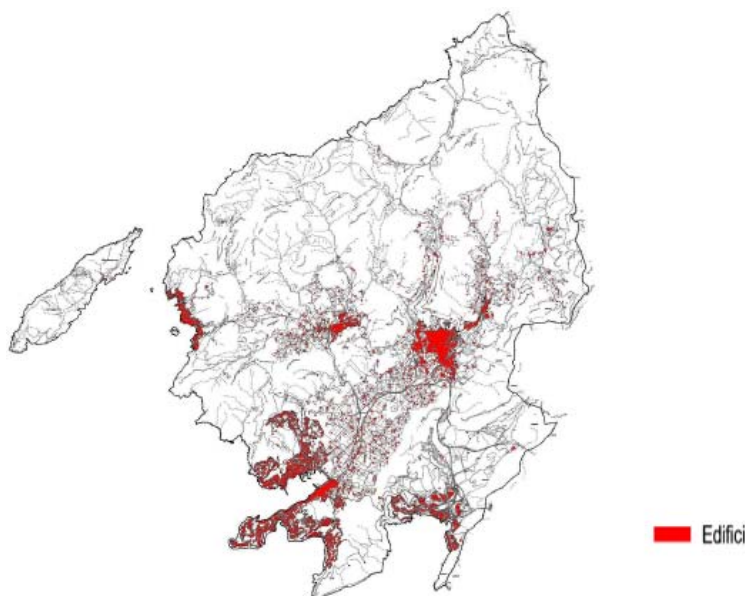
Andratx no ha estat aliè al procés de transformació d'usos del sòl que ha experimentat Mallorca, on s'ha passat d'un territori que fins a la primera meitat del segle XX es caracteritzava per la

gairebé exclusiva dedicació als usos agroramaders, a un espai multifuncional. Actualment, dins el municipi hi conviuen diferents usos del sòl, des dels tradicionals, com poden ser les activitats agràries, fins a nous usos residencials o d'oci.

En el plànol d'informació PI-21 es pot observar la distribució d'usos en el terme, tant els usos urbans propis d'aquest nuclis com els diferents usos de caire rural derivats del tipus de vegetació, natural o conreada.

A més dels conreus i la vegetació, cal tenir en compte altres factors a l'hora de configurar el paisatge, com és el cas dels elements constructius (possessiones i cases de pagès) els quals, tot i només ocupar una superfície quantitativament poc important, tenen una gran rellevància paisatgística. De fet, des dels anys seixanta, Andratx ha sofert una forta revalorització a causa de la demanda de gent externa, que hi ha construït nombroses edificacions, sobretot habitatge, la qual cosa ha modificat el paisatge de manera significativa, com es pot observar en el plànol d'informació PI-17, d'ocupació del sòl per les edificacions.

Font: Elaboració pròpia a partir del plànol cartogràfic de SITIBSA

Tal i com es pot veure a la següent taula, la vegetació natural segueix mantenint un important pes sobre el territori, sent present a més del 76% del terme municipal (6.187 Ha).

La seva localització va molt lligada a la presència de terrenys abruptes o terres amb baixa qualitat agrològica. Els cultius arboris, amb el 9,6% del terme (781Ha), ocupa el segon lloc amb importància en extensió, a molta distància del primer. D'altra banda, destaca l'escassa presència que tenen els terrenys improductius, els cultius herbacis i pastures i els horts, que tan sols representen un poc més del 3,8%, el 2,6% i el 0,37 %, respectivament, de la superfície total del municipi.

Les 612 Ha de sòl urbà i urbanitzable és una superfície significativa, ja que representa el 7,53% del total del terme municipal.

Tipus d'ús	Ha	% s/total
Vegetació natural	6.187	76,06
Cultius arboris	781	9,60
Cultius herbacis i pastures	212	2,60
Horts	30	0,37
Improductiu	312	3,83
Sòl urbà i urbanitzable	612	7,53
Total terme municipal	8.135	100

1.2. INFORMACIÓ ECONÒMICA I DEMOGRÀFICA

Atès el que s'ha expressat en el primer paràgraf d'aquesta memòria, no s'entra a recollir la informació sobre aquests punts, els quals sí serien d'interès a l'hora de la revisió de les NS, excepte els relatius a les activitats agràries.

1.2.1. ESTUDI I PROGNOSI DEMOGRÀFICA

1.2.1.1. EVOLUCIÓ DE LA POBLACIÓ DEL MUNICIPI

1.2.1.2. EVOLUCIÓ DE LA POBLACIÓ DEL NUCLI I DISSEMINAT

1.2.1.3. ESTRUCTURA DE LA POBLACIÓ

1.2.1.4. ORIGEN DE LA POBLACIÓ

1.2.1.5. MIGRACIONS

1.2.2 HABITATGE

1.2.2.1. EVOLUCIÓ DE L'HABITATGE

1.2.2.2. L·LICÈNCIES D'OBRES. EVOLUCIÓ

1.2.2.3. SUPERFÍCIE ÚTIL DELS HABITATGES PRINCIPALS

1.2.3 ACTIVITAT ECONÒMICA

1.2.3.1 ATUR. EVOLUCIÓ

1.2.3.2 AFILIATS A LA SEGURETAT SOCIAL

1.2.3.3 ACTIVITAT INDUSTRIAL I DE LA CONSTRUCCIÓ

1.2.3.4 ACTIVITATS COMERCIALS

1.2.3.5 ACTIVITATS DE RESTAURACIÓ I BARS

1.2.3.6 OFICINES BANCÀRIES

1.2.3.7 ACTIVITATS AGRÀRIES

Les dades de què es disposen corresponen al Cens Agrari de 1999 del Govern de les Illes Balears, el qual presenta dos problemes. El primer l'antiguitat i possible obsolescència de les dades, gairebé 10 anys. El segon, la falta de rigor en la inscripció de les parcel·les per municipi ja que, en ocasions, s'ha constatat que la inscripció es realitza al lloc de residència del propietari de l'explotació. Per tot això, l'anàlisi que s'aporta s'ha de considerar merament orientadora.

A Andratx, l'activitat agrària manté nivells d'activitat semblants a la mitjana de l'illa i de la Comunitat, per d'avall de zones com el Pla i Sa Pobla. Si bé això no repercuteix de forma rellevant en la seva economia, si resulta fonamental per entendre el paisatge i la morfologia del municipi. Els indicadors que es consideren més importants per expressar l'estat de l'activitat agrària s'han recollit a les taules i als gràfics que es comenten a continuació:

- Les espècies arbòries forestals ocupen la gran major part de la superfície explotada, amb un 43%. Les considerades altres terres no forestals representen el 30%, les terres llaurades un 20% i la resta, només el 7% del total, són terres per a pastures permanents.

Superfície total de les explotacions									
Tipus d'explotació	Terres llaurades		Terres per a pastures permanents		Espècies arbòries forestals		Altres terres no forestals		Total
Superfície en Ha	768	20,1%	266	7,0%	1.638	43,0%	1.141	29,9%	3.812

- Pel que es refereix a les característiques de les explotacions, és de destacar que la gran majoria de les explotacions, el 76,8% del nombre total, tenen una superfície inferior a 5 Ha. Els altres grups tenen un pes semblant, al voltant del 5% i del 7%.

Explotacions segons superfície total										
Superfície en Ha	>=0,1 a < 5 Ha		>=5 a <10 Ha		>=10 a <20 Ha		>=20 a <50 Ha		>= 50 Ha	
Nombre d'explotacions	208	76,8%	17	6,3%	13	4,8%	18	6,6%	15	5,5%
										271

- La distribució de les explotacions segons la superfície agrícola utilitzada (SAU) i el seu tamany no és molt diferent de l'anterior, pujant la major d'elles al 81,1% i baixant les altres, situant-se entre l'1,7% i el 5,8%.

Explotacions segons la superfície agrícola utilitzada (SAU)										
Superfície en Ha	>=0,1 a < 5 Ha		>=5 a <10 Ha		>=10 a <20 Ha		>=20 a <50 Ha		>= 50 Ha	
Nombre d'explotacions	208	86,0%	14	5,8%	9	3,7%	7	2,9%	4	1,7%
										242

- La superfície total de les terres llaurades són 768 Ha. D'aquestes, el major pes correspon als fruiters, amb el 68,5%. L'oliverar i els altres suposen al voltant del 12% cada un d'ells. Els herbacis suposen un poc més del 6% i la vinya només el 0,9%.

Aprofitament de les terres llaurades											
Tipus de cultiu	Herbacis		Fruiters		Oliverar		Vinya		Altres		Total
Extensió en Ha i %	48	6,3%	526	68,5%	96	12,5%	7	0,9%	91	11,8%	768

- Segons el règim de tinença, la gran major part de la superfície total explotada, el 98,6%, és

en règim de propietat. La resta es reparteix entre el règim de lloguer amb el 0,2% i l'avitgeria amb l'1,2%.

Superfície total de les explotacions segons el seu règim de tinença									
Tipus	Propietat		Lloguer		Amitgeria		Altres règims		Total
Extensió en Ha	3.760	98,6%	6	0,2%	47	1,2%	0	0	3.812

- També en relació al règim de tinença, el seu pes considerant la superfície agrícola utilitzada i el nombre d'explotacions, varia de les dades anteriors, però de manera no massa significativa.

Superfície agrícola utilitzada (SAU) i nombre de les explotacions segons el seu règim de tinença									
Tipus	Propietat		Lloguer		Amitgeria		Altres règims		Total
Nombre d'explotacions	267	98,5%	1	0,4%	5	1,8%	0	0%	271
Extensió en Ha	983	95,1%	6	0,6%	46	4,4%	0	0%	1.034

- Entre la ramaderia, del total de 267 unitats censades, destaca sobretot l'oví, seguit a molta distància de l'equí, amb poc més d'una tercera part del primer, l'aviram, amb una quarta part també del primer, i amb molta menys importància la resta.

Ramaderia en unitats ramaderes								
	Vacci	Oví	Cabrum	Porci	Equí	Aviram	Conilles mares	Total
Unitats	10	135	19	17	50	34	2	267

- Per grups d'edat i ocupació principal, les persones físiques dedicades a l'activitat agrària, els majors de 65 anys és el grup més nombrós i suposen quasi el 38% del total, seguit del grup d'entre 35 i 54 anys, amb un pes del 33%, del d'entre 55 i 64 anys, amb un 25,5%, i a molta distància els menors de 35 anys, tan sols amb un 3,7%.

Titulars persona física per grups d'edat i ocupació principal															
	Grups d'edat								Ocupació principal						Total
	Fins a 35 anys		De 35 a 54 anys		De 55 a 64 anys		De 65 i més anys		Només a l'explotació		Altre activitat lucrativa principal		Altre activitat lucrativa secundària		
Nombre de persones	10	3,7%	88	33,0%	68	25,5%	101	37,8%	140	52,4%	122	45,7%	5	1,9%	267

- El parc de la maquinària que és propietat exclusiva de les explotacions el formen les classes i nombre d'unitats reflectits a la taula següent.

Maquinària propietat exclusiva de l'explotació				
	Tractors (rodes o cadenes)	Motocultors, motosegadores, motoazada i motofressadores	Recol·lectora de cereals	Altres recol·lectores
Nombre de màquines	110	158	0	1

Font: Cens Agrari 1.999. Govern Balear.

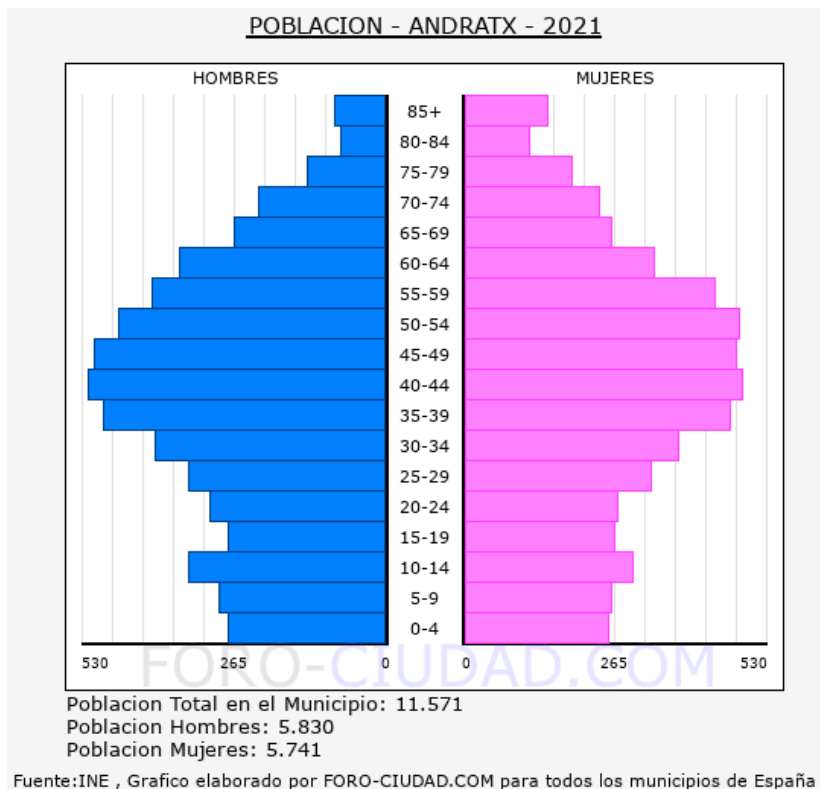
Evolució de la població, habitatges i activitat econòmica.

L'evolució, creixement natural i migracions de la població és la següent:

1950	1960	1970	1981	1986	1991	1996	1998	1999	2000
3.768	4.113	6.043	6.336	6.466	6.897	8.100	8.333	7.476	8.655

2005	2002	2010	2012	2015	2017	2018	2019	2020	2021
9.906	9.454	11.919	12.149	11.093	10.930	11.004	11.271	11.433	11.571

Piràmide de població 2021:

D'acord amb les dades històriques el municipi va anar perdent població de manera contínua fins a aconseguir el mínim en la dècada de 1950. A partir de llavors la població s'ha anat recuperant a un ritme constant excepte en la dècada de 1960 quan es va incrementar la població en 2000 habitants. A principis del segle XXI el ritme de creixement s'ha tornat a accelerar de manera espectacular incrementant-se la població en el període 2001-2005 en 2200 habitants i incrementant la pressió urbanística sobre l'entorn, especialment en els nuclis més poblats: Andratx nucli i Port d'Andratx. A més, Andratx és un dels municipis de Mallorca amb major percentatge de residents estrangers. Segons el cens de 2001 aproximadament el 15% de la població era estrangera i entre ells el 43% era de nacionalitat alemanya, el 15% britànica i el 10% francesa.

Habitatges:

Dades d'habitatges a data 2011:

- Habitatges principals: 4.880
- Habitatges no principals: 9.324
- Edificis usats com a habitatge: 4.620
- Edificis altres usos: 4

Activitat econòmica:

La principal activitat en l'actualitat del municipi és el turisme. L'agricultura ha quedat pràcticament només per a consum particular. Els principals cultius són l'ametlla, la garrofa, les figues i els cítrics (fruiters). També s'elaboren els vins "Santa Catarina". La pesca també és en la seva major part de caràcter particular. La indústria és inexistent en el municipi des de fa molts anys, encara que les persones majors encara recorden algunes fàbriques, les més famoses les de sabó, que s'exportava internacionalment.

Evolució de la renda disponible bruta de les llars per càpita (dades des de 2012 a 2019):

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Illes Balears	14.343	14.141	14.212	14.869	15.463	15.675	16.115	16.918
Mallorca	14.520	14.418	14.477	15.102	15.650	15.845	16.342	17.101
Andratx	19.114	20.088	20.145	18.973	20.010	20.297	21.661	22.804

1.3. INFRASTRUCTURES I EQUIPAMENTS

1.3.1 XARXA DE COMUNICACIONS

1.3.1.1 TRANSPORTS

XARXA VIÀRIA

- Estructura i morfologia

La xarxa viària d'Andratx assoleix una longitud total de quasi 38 quilòmetres, la qual cosa suposa una densitat de 467 metres de carreteres per Km2. Des del punt de vista estructural, la xarxa es distribueix pel terme municipal de tal forma que, si considerem com a origen la vila d'Andratx, connecta amb s'Arracó i Sant Elm per la Ma-1030, amb el Port d'Andratx per la Ma-1021 i la Ma-1022, amb Palma amb la Ma-1 través de Calvià, amb Estellencs per la Ma-10 i amb es Capdellà per la Ma-1031.

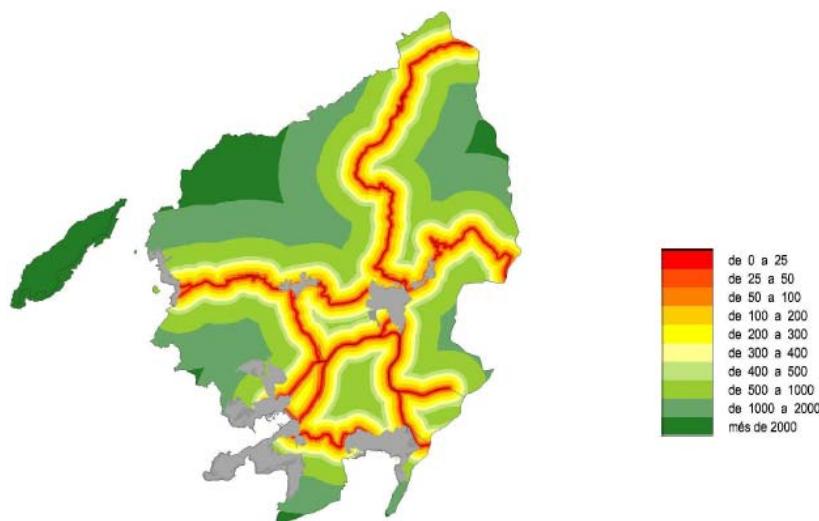
S'Arracó té connexió directe amb el Port d'Andratx per la Ma-1050 i aquest es connecta amb Camp de Mar per la Ma-1020, i més enllà amb Peguera.

La distribució és molt desigual, amb una major densitat a la franja sud del municipi, ja que tots els nuclis de població i la zona de costa ocupada es troba per davall del paral·lel que uneix la vila d'Andratx amb Sant Elm, a l'altura del centre de Sa Dragonera.

A més de la xarxa de carreteres el territori s'articula amb la xarxa de caràcter local.

Més enllà de les dades esmentades, que pretenen expressar els nivells de dotació i articulació del municipi – es a dir, més enllà de l'anàlisi quantitativa de l'oferta viària – s'ha cregut interessant introduir un indicador de caràcter mediambiental que pugui donar idea de la superfície del municipi susceptible d'estar més o menys sotmesa als efectes comuns de les infraestructures viàries (soroll, emissions atmosfèriques, accidentalitat, etc.) en funció de la seva proximitat a aquestes, a l'hora que ens assenyalen la quantitat de superfície del terme que es troba allunyada o apropada de les vies de comunicació.

Per això s'han grafiat una sèrie de franges de terreny paral·leles a les distintes vies de circulació i a unes determinades distàncies d'elles, com es pot veure a la imatge següent i en el plànol d'informació PI-18, i s'han calculat les seves respectives superfícies.

Els resultats es presenten a la taula i gràfic següents demostren que més d'un 57% de la superfície del municipi es troba allunyada més de 500 metres de qualsevol via de circulació i tan sols un poc més del 10% el territori està a menys de 100 metres d'alguna d'elles.

Distància a la xarxa viària, en metres	Superfície en Ha	% s/total
Fins a 25	225,67	2,77
De 25 a 50	217,72	2,68
De 50 a 100	426,58	5,24
De 100 a 200	757,30	9,31
De 200 a 300	674,01	8,29
De 300 a 400	608,99	7,49
De 400 a 500	561,09	6,90
De 500 a 1.000	1933,12	23,76
De 1.000 a 2.000	1900,12	23,36
Més de 2.000	795,86	9,78
Total	8100,46	100

La proximitat és un valor positiu per a l'articulació entre els nuclis urbans del terme i d'aquests amb el nucli dels municipis veïns, però també suposa un element negatiu en termes d'impactes ambientals especialment en els entorns urbans.

Per altre part, el fet que les importants zones més llunyanes, espais rurals escassament poblats, no gaudeixen del millor nivell d'accessibilitat, fan que es troben més protegides dels efectes negatius de les pròpies infraestructures.

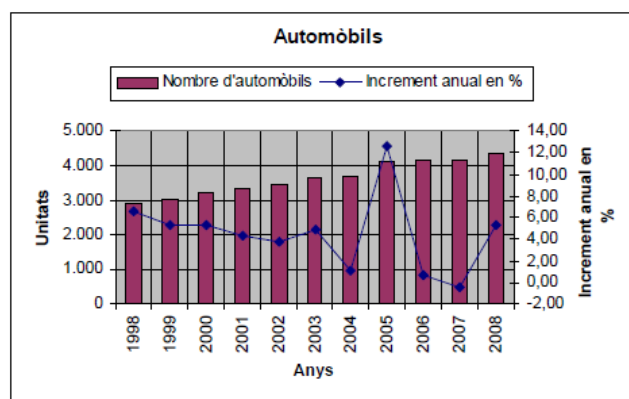
Elaboració pròpia a partir del Mapa Cartogràfic de SITIBSA

Pel que es refereix al parc de vehicles d'Andratx, a les taules següents s'expressen els nombre d'unitats de cada tipus corresponents als anys 1997-2008, es a dir, nombre d'automòbils, de camions i furgonetes, d'altres vehicles a motor i el total d'ells.

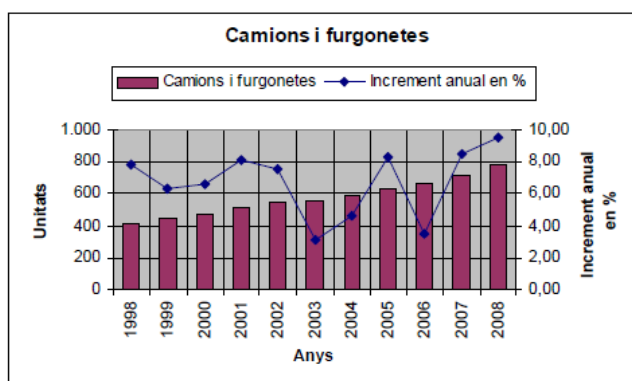
PARC DE VEHICLES. ANDRATX 1997-2008

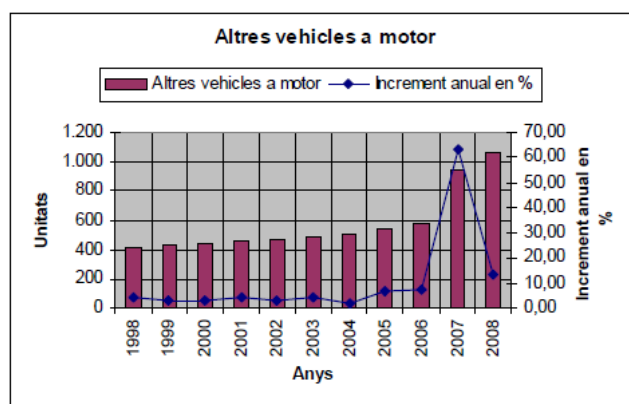
Automòbils			
Any	Nombre d'unitats	Increment anual en unitats	Increment anual en %
1997	4.170		
1998	4.497	327	7,84
1999	4.780	283	6,29
2000	5.111	331	6,92
2001	5.385	274	5,36
2002	5.624	239	4,44
2003	5.750	126	2,24
2004	5.928	178	3,10
2005	6.240	312	5,26
2006	6.520	280	4,49
2007	6.826	306	4,69
2008	7.395	569	8,34
2009	7.625	230	3,11

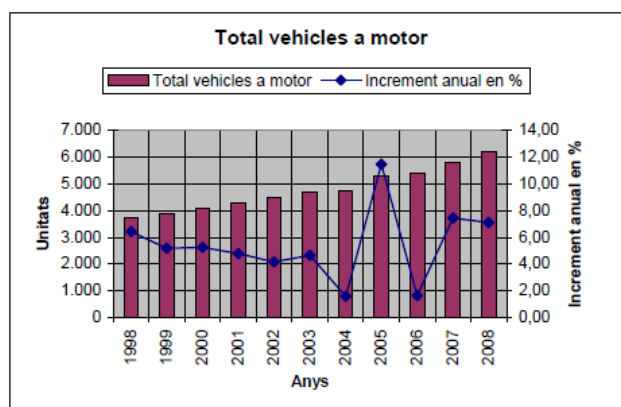
Camions i furgonetes			
Any	Nombre d'unitats	Increment anual en unitats	Increment anual en %
1997	757		
1998	780	23	3,04
1999	836	56	7,18
2000	894	58	6,94
2001	948	54	6,04
2002	1.011	63	6,65
2003	1.037	26	2,57
2004	1.076	39	3,76
2005	1.130	54	5,02
2006	1.209	79	6,99
2007	1.288	79	6,53
2008	1.400	112	8,70
2009	1.450	50	3,57

Altres vehicles a motor			
Any	Número de altres vehicles	Increment anual en unitats	Increment anual en %
1997	664		
1998	675	11	1,66
1999	692	17	2,52
2000	710	18	2,60
2001	745	35	4,93
2002	788	43	5,77
2003	807	19	2,41
2004	822	15	1,86
2005	858	36	4,38
2006	924	66	7,69
2007	2286	1362	147,40
2008	2466	180	7,87
2009	2565	99	4,01

Total vehicles a motor (Automòbils, camions, furgonetes i altres)			
Any	Nombre de vehicles	Increment anual en unitats	Increment anual en %
1997	5591		
1998	5952	361	6,46
1999	6308	356	5,98
2000	6715	407	6,45
2001	7078	363	5,41
2002	7423	345	4,87
2003	7594	171	2,30
2004	7826	232	3,06
2005	8228	402	5,14
2006	8653	425	5,17
2007	10400	1747	20,19
2008	11261	861	8,28
2009	11640	379	3,37

Es pot observar que Andratx disposava l'any 2009 de 11.640 vehicles a motor dels quals 7.625, el 70%, eren automòbils, una taxa més alta que la global de Balears. És important així mateix la taxa d'Altres vehicles a motor, on es classifiquen ciclomotors i tractors agrícoles, és el 22%, superior al 10% de Balears.

Si posem en relació el nombre de vehicles amb la població obtenim la Taxa de Motorització, que resulta ser de d'uns 100 vehicles per 100 habitants, la qual cosa indica que Andratx es troba entre els municipis més motoritzats de Mallorca i del conjunt de les Balears, atès que les seves taxes respectives són de 87 i 89 vehicles per cada 100 habitants.

L'evolució d'aquest parc de vehicles ha estat a l'alça amb un increment del 47% entre l'any 2.002 i el 2.009 molt important si ho comparem amb el global de Balears que va ser del 24,9% en el mateix període.

TRANSPORT PÚBLIC

Andratx compta amb transport públic per carretera i forma part de la xarxa gestionada pel Consorci de Transports de Mallorca, dependent de la Conselleria de Mobilitat i Ordenació del Territori, la pàgina web oficial del qual ha constituït la font per a aquest apartat.

Les línies de transport públic per carretera que serveixen al municipi d'Andratx són la L100 – Andratx, Port d'Andratx, s'Arracó, Sant Elm – i la L102 – Palma, Camp de Mar, Andratx , Port d'Andratx – .

Es pot concloure que la seva articulació amb Palma és bona, no passa el mateix en relació a les connexions amb la resta de la resta de Serra de Tramuntana, ni tan sols amb altres municipis veïns, per inexistents.

1.3.2 XARXES D'INFRAESTRUCTURES: ENERGIA, AIGUA POTABLE, SANEJAMENT

Són aquestes unes dades poc significatives de cara a les modificacions de les NS, atès que la seva incidència resulta significativa en l'ordenació del sòl urbà i del sòl apte per urbanitzar, aprovada tan sols quatre anys enredera, sobre els quals les modificacions no són rellevants

1.3.3 SISTEMA GENERAL D'EQUIPAMENTS COMUNITARIS

Pel que fa al Sistema general d'equipament comunitari, tots els centres escolars, sanitaris, assistencials, socials, culturals, esportius, etc. que el constitueixen estan ubicats en sòl urbà.

1.3.4 SISTEMA GENERAL D'ESPAIS LLIURES PÚBLICS

Pel que fa als Sistemes generals d'espais lliures públics, aquests se situen en sòl urbà o urbanitzable, ocupant extensions de sòl de gran superfície i constituint un pulmó verd per a la població. Aquests principalment se situen en el Port, sent les que se situen en el nucli de dimensions més reduïdes.

1.4. ELEMENTS I EDIFICIS DE PATRIMONI HISTÒRIC

Aquests es troben ordenats per categories i identificats individualment en el Catàleg de protecció del patrimoni que es tramita conjunta i simultàniament amb la documentació de la revisió de les NS d'acord al la LPHIB i el Pla territorial insular de Mallorca.

1.5. PLANEJAMENT MUNICIPAL VIGENT

L'instrument d'ordenació general que regula l'urbanisme d'Andratx són les Normes Subsidiàries aprovades, de forma parcial, per la Comissió Insular d'Ordenació del Territori, Urbanisme i Patrimoni Històric, en sessió de 26 d'abril de 2007, publicades en el BOIB número 70, de data 10 de maig de 2007.

1.5.1 CLASSIFICACIÓ I QUALIFICACIÓ DEL SÒL

A les vigents NS es classifica com a sòl urbà els nuclis d'Andratx, de Sa Coma, de s'Arracó, de Sant Elm, del Port d'Andratx i de Camp de Mar, aptes per ser destinats a acollir les activitats i les edificacions característiques de les concentracions urbanes i determinen, en aquesta classe de sòl, l'ordenació física de forma detallada, mitjançant el traçat d'espais viaris, la fixació de les condicions d'edificació de sòls i locals.

El mateix fa amb el sòl que classifica com a urbanitzable o apte per urbanitzar corresponent als àmbits dels antics plans parcials aprovats i desenvolupats però no el suficient per poder classificar-los com a sòl urbà.

El sòl rústic comprèn la part del territori municipal que, pels seus valors i d'acord amb l'art. 9 de la Llei del Sòl, no és apte per ser suport d'usos urbans sinó de les activitats pròpies del medi rural i natural. Aquesta classe de sòl va quedar expressament exclòs de l'aprovació definitiva de les NS i a l'acord de la CIOTUPH es va establir que quedava regulat per les disposicions de PTM, i es fixà el règim dels edificis existents considerats inadequats o fora d'ordenació.

1.5.2 QUALIFICACIÓ I CATEGORIES DEL SÒL

Les qualificacions i categories del sòl es recullen en els plànols d'ordenació i la seva regulació en les normes urbanístiques sent les mateixes en sòl urbà les següents:

Nucli d'Andratx

Zona AN·U1 – Unifamiliar 1
Zona AN·U2 – Unifamiliar 2
Zona AN·P1 – Plurifamiliar 1
Zona AN·P2 – Plurifamiliar 2
Zona AN·P3 – Plurifamiliar 3
Zona AN·P4 – Plurifamiliar 4
Zona AN·P5 – Plurifamiliar 5
Zona AN·P6 – Plurifamiliar 6
Zona AN·P7 – Plurifamiliar 7
Zona AN·C – Comercial
Zona AN·E – Equipaments
Zona AN·IS1 – Petites infraestructures
Zona AN·IS2 – Infraestructures i serveis urbanístics
Zona A – Aparcaments
Zona ELP – Espai lliure públic

Nucli de Sa Coma

Zona SC·U1 – Unifamiliar 1 entre mitgeres
Zona SC·U2 – Unifamiliar 2 aïllada o semi aïllada
Zona SC·E – Equipaments
Zona SC·A – Aparcaments
Zona ELP – Espai lliure públic

Nucli de s'Arracó

Zona SA·U1 – Unifamiliar entre mitgeres
Zona SA·U2 – Unifamiliar entre mitgeres reculades

Zona SA·U3 – Unifamiliar aïllat o semi aïllat
Zona SA·E – Equipaments
Zona ELP – Espai lliure públic

Nucli de Sant Elm

Zona SE·U1 – Unifamiliar entre mitgeres
Zona SE·U2 – Unifamiliar aïllada
Zona SE·P1 – Plurifamiliar 1
Zona SE·P2 – Plurifamiliar 2
Zona SE·P3 – Plurifamiliar 3
Zona SE·P4 – Plurifamiliar 4
Zona SE·T – Turística
Zona SE·E – Equipaments
Zona SE·IS1 – Petites infraestructures
Zona SE·IS2 – Infraestructures i serveis urbanístics
Zona SE·A – Aparcaments
Zona ELP – Espai lliure públic
Zona ELPr – Espai lliure privat

Nucli de Port d'Andratx

Zona PA·U1 – Unifamiliar 1
Zona PA·U2 – Unifamiliar 2
Zona PA·U3 – Unifamiliar 3
Zona PA·P1 – Plurifamiliar 1
Zona PA·P2 – Plurifamiliar 2
Zona PA·P3 – Plurifamiliar 3
Zona PA·P4 – Plurifamiliar 4
Zona PA·T – Turística
Zona PA·D – Dotacional
Zona PA·E – Equipaments
Zona PA·IS1 – Petites Infraestructures
Zona PA·IS2 – Infraestructures i serveis urbanístics
Zona PA·A – Aparcaments
Zona ELP – Espai lliure públic
Zona ELPr – Espai lliure privat

Nucli de Camp de Mar

Zona CM·U1 – Unifamiliar 1
Zona CM·U2 – Unifamiliar 2
Zona CM·P1 – Plurifamiliar 1
Zona CM·P2 – Plurifamiliar 2
Zona CM·P3 – Plurifamiliar 3
Zona CM·P4 – Plurifamiliar 4
Zona CM·T – Turística
Zona CM·C – Comercial
Zona CM·D – Dotacional
Zona CM·E – Equipaments
Zona CM·EG – Esportiva golf
Zona CM·IS1 – Petites Infraestructures
Zona CM·IS2 – Infraestructures i serveis urbanístics
Zona CM·A – Aparcaments
Zona ELP – Espai lliure públic
Zona ELPr – Espai lliure privat

1.5.3 MODIFICACIONS

Després de l'aprovació definitiva de 2007 s'ha dut a terme el canvi de sistema d'actuació d'una sèrie de polígons pels quals les NS n'assignaven dos, compensació i cooperació, assignant només el de cooperació.

Així mateix s'està en fase de tramitació algunes altres modificacions que també es contemplen en aquesta documentació.

1.6. BIBLIOGRAFIA I FONTS

"Andratx" a: Gran Enciclopedia de Mallorca, Vol.1 pag. 106-112. Palma, Promomallorca, 1.989.
Anuari Econòmic d' Espanya 2.008. La Caixa

<http://www.anuarieco.lacaixa.comunicacions.com>. Consulta setembre 2008.

BARNOLAS, A (Dir.) (1991): Porreres 699: Mapa Geològic de España: Escala 1:50.000.
Madrid: Instituto Tecnológico GeoMinero de España. 55 pp. + 1 mapa.

Cens Agrari 1999. Govern Balear.

Cens de Població i Habitatge 2001 Institut Nacional d'Estadística INE <http://www.ine.es/>.

CONSELL INSULAR DE MALLORCA (2004). Pla Territorial de Mallorca. BOIB, 188 de 31/12/04.

Demografia. Institut d'Estadística de les Illes Balears. IBESTAT.

<http://www.caib.es/ibae/ibae.htm>.

El transport terrestre. Transports De Les Illes Balears (TIB). Conselleria de Mobilitat.

Govern Balear <http://tib.caib.es/index.ca.htm>

GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2006). Mapa Topogràfic Balear. Escala 1:5.000.

GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2008): Propuesta del Plan Hidrológico de la Demarcación de Baleares. Memoria Versión 1.0. 386 pp.

<http://www.caib.es/govern/sac/fitxa.do?coduo=1&lang=es&codi=10891>

Indicadors Municipals (2006) SOIB. Conselleria de Treball i Formació. Govern Balear

<http://www.caib.es/sacmicrofront/archivopub.do?ctrl=MCRST282ZI37670&id=37670>

Consulta Novembre 2008.

Mapa d'aforaments de les carreteres de Mallorca. Consell Insular de Mallorca, 2005.

http://www.conselldemallorca.net/?&id_section=542&id_parent=493&id_son=1312&id_clas=1372&id_media=7157.

Mapa de carreteres de Mallorca. Consell Insular de Mallorca. 2.005

http://www.conselldemallorca.net/?&id_section=542&id_parent=493&id_son=1312&id_clas=1372&id_media=7157

MINISTERIO DE AGRICULTURA Y PESCA. Mapa de clases de capacidad agrológica.
Escala 1:50.000.

DIRECCIÓ GENERAL DE RECURSOS HÍDRICS

AGÈNCIA BALEAR DE L'AIGUA I LA QUALITAT AMBIENTAL

AGENDA LOCAL 21 MUNICIPI D'ANDRATX. GOE Consultores, 2002.

1.7. RECURSOS WEB

<http://www.mallorcaverde.es>

<http://www.webverd.com>

<http://www.xarxanatura.es>

<http://www.ajAndratx.net/>

ÍNDEX CARTOGRÀFIC PLÀNOLS D'INFORMACIÓ

PI-01 Localització

PI-02 Estructura sobre ortofoto (Escala 1:20.000)

PI-03 Estructura sobre cartografia (Escala 1:20.000)

PI-04 Àrees (Escala 1:52.000)

PI-05 Àrees de prevenció de riscos (Escala 1:20.000)
PI-06 Àrees de prevenció de risc d'erosió (Escala 1:20.000)
PI-07 Àrees de prevenció de risc d'esllavissament (Escala 1:20.000)
PI-08 Àrees de prevenció de risc d'incendi (Escala 1:20.000)
PI-09 Àrees de prevenció de risc d'inundació (Escala 1:20.000)
PI-10 Vulnerabilitat a la contaminació d'aqüífers (Escala 1:20.000)
PI-11 Unitats paisatgístiques (Escala 1:20.000)
PI-12 Comunicacions (Escala 1:20.000)
PI-13 Rutes (Escala 1:20.000)
PI-14 Pla d'ordenació de recursos naturals Serra
PI-15 Xarxa Natura 2000
PI-16 Elevacions (Escala 1:20.000)
PI-17 Ocupació del sòl per l'edificació (Escala 1:20.000)
PI-18 Distàncies a la xarxa viària (Escala 1:20.000)
PI-19 Serra de Tramuntana (Escala 1:20.000)
PI-20 Decret alzinars (Escala 1:20.000)
PI-21 Vegetació (Escala 1:20.000)
PI-22 Vegetació natural (Escala 1:20.000)
PI-23 Vegetació conreu (Escala 1:20.000)
PI-24 Normes subsidiàries 2007 vigents. Plànol 3.1
PI-25 Normes subsidiàries 2007 vigents. Plànol 3.2
PI-26 Normes subsidiàries 2007 vigents. Plànol 3.3
PI-27 Normes subsidiàries 2007 vigents. Plànol 3.4a
PI-28 Normes subsidiàries 2007 vigents. Plànol 3.4b
PI-29 Normes subsidiàries 2007 vigents. Plànol 3.4c
PI-30 Normes subsidiàries 2007 vigents. Plànol 3.5
PI-31 Normes subsidiàries 2007 vigents. Plànol 3.6
PI-32 Variació de les superfícies de sòl urbà i urbanitzable

Contingut de la memòria informativa: Mateu Carrió Muntaner, arquitecte

Andratx, juny de 2022

José Ma Mayol Comas
Antoni Ramis Ramos
ARQUITECTES

Memòria informativa. Text refós - SEFYCU 3167948

Podeu accedir a aquest document en format PDF - PAdES i comprovar la seva autenticitat a la Seu Electrònica utilitzant el codi CSV següent:

URL (adreça a Internet) de la Seu Electrònica:

<https://cim.secimallorca.net/>

Codi Segur de Verificació (CSV):

K7AA UE7M VNPT HVL T ZYCC

En aquesta adreça podeu obtenir més informació tècnica sobre el procés de signatura, així com descarregar les signatures i segells en format XAdES corresponents.

Resum de signatures i/o segells electrònics d'aquest document

Petjada del document per al signant	Text de la signatura	Dades addicionals de la signatura
	CATALINA ROSA TERRASSA CRESPI	Signatura electrònica - ESPUBLICO SERVICIOS PARA LA ADMINISTRACION SA - 04/08/2022 15:17 (segons el signant) CATALINA ROSA TERRASSA CRESPI
	JOSE MANUEL BARRERO GARCÍA	Signatura electrònica - ESPUBLICO SERVICIOS PARA LA ADMINISTRACION SA - 10/08/2022 12:57 (segons el signant) JOSE MANUEL BARRERO GARCÍA
	Francisca Serra Mas Aprobat definitivament amb prescripcions per la CIOTU en sessió de 5-05-2023. La secretària	Signatura electrònica - FNMT-RCM - 09/05/2023 13:17 FRANCISCA SERRA MAS